

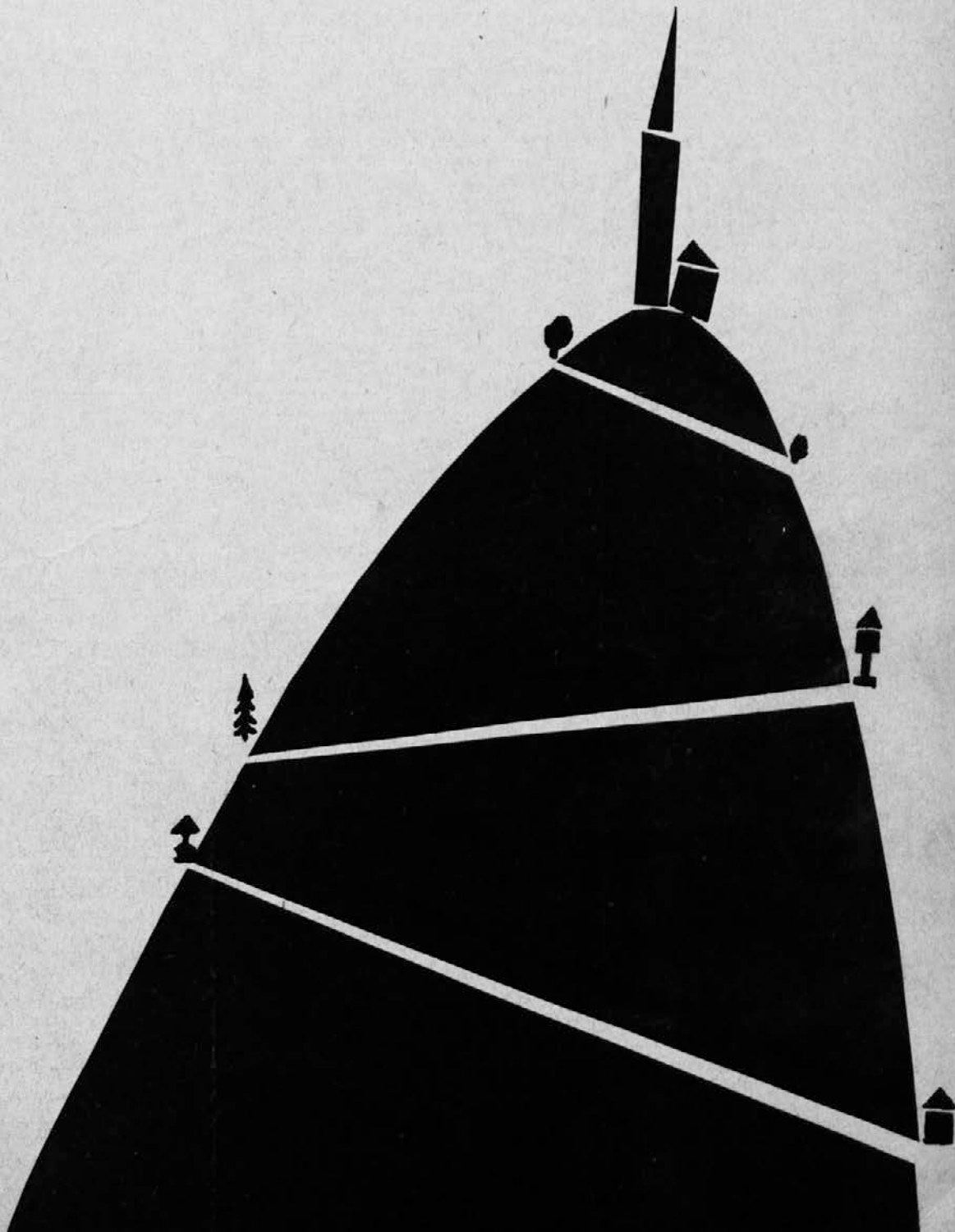
Registered at the G.P.O., Sydney, for transmission by post as a periodical.

M I S L I

D W 1969S2

APRIL ŠTEVILKA 4 LETO XVI

1967

SVETOGORSKE SMARNICE

za leto 1967

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina \$2.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 759 7094.

IZDALI SO JIH V LJUBLJANI IN JE ZELO LEPA KNJIGA. — IZŠLE SO O PRILIKI PRAZNOVANJA 250 LETNICE, KO JE BILA KRONANA SVETOGORSKA KRALJICA KOT D R U G A IZVEN ITALIJE.

Veliko smo že brali o Sveti gori in njenem romarskem svetišču, veliko so že pisali skozi stoletja, marsikaj smo si zapomnili in še vemo, ali ta knjiga je pisana tako prijetno, da se nam bo domala vse zdelo kakor novo.

P. Valerijan v Sydneyu je naročil STO izvodov teh šmarnic in upa, da bodo dospeli do maja. Na ponudbo bodo pri službah božjih v Sydneyu in okolici, kakor hitro bodo tu.

Knjiga stane \$1 — po pošti 20c več.

IN ŠE DRUGE IMAMO SPET

SKOZI LUČI IN SENCE, — Ruda Jurčec, I. del \$3.

NEVIDNA FRONTA — Vauhnik — \$3.

ŽIVLJENJE KRISTUSOVO — Ricciotti — \$ 5.

DUŠA KRISTUSOVA — dr. J. Kolarič (krasna knjiga za pre-mišljevanje) \$ 1.50.

DON CAMILLO IN PEPPONE, — Guareschi — zelo zabavno branje o župniku in komunistu županu. CENA \$ 1.50.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal Ruda Jurčec. — \$2.

STOJI NA REBRI GRAD, zgodovinska povest, spisal Metod Turnšek — \$1.50.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Krasna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Cena (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

POVEST DUŠE, spisala o sebi Mala Cvetka, sv. Terezika. Čisto novo izdanje. Cena mehko vezani knjigi \$3.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — \$il.10.

DESETI BRAT, znani Jurčičev roman — \$1

DANTEJEV "PEKEL" v prevedbi Tineta Debeljaka — \$2.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sveta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — 10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, roman, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

MEDITACIJE — nabožne pesmi Franca Sodja, pisatelja "Pred vrati pekla". — \$2.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE, Povest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

VELIKODUŠNO IN BREZ HLEPENJA PO DOBIČKU

(Besede koncila: v sodobnem svetu)

V NAŠI DOBI SE TESNE VEZI medsebojne odvisnosti poedincev in narodov po vsem svetu neprestano množe. Moramo se na prikladen način prizadevati za splošno blaginjo vseh in jo kar najbolj uspešno uresničevati. Združenje narodov si mora dati tak ustroj, ki bo ustrezal današnjim nalogam zlasti v takih še vedno številnih pokrajinah, ki trpe neznošno pomanjkanje.

V ta namen se morajo ustanove mednarodne skupnosti čimbolj prilagoditi različnim potrebam ljudi. Najprej na družbenem področju: prehrana, zdravstvo, šole, zaposlitev in zaslužek. Potem v nekaterih posebnih okoliščinah, ki morejo nastopiti tu ali tam: podpreti vzpon razvijajočih se narodov, priskočiti na pomoč beguncem, ki so razpršeni po vsem svetu, pomagati izseljencem in njihovim družinam.

Dosedanje mednarodne ustanove — splošne in pokrajinske — imajo brez dvoma mnogo zaslug za blagor človeštva. V njih je treba videti prvi poskus, kako položiti mednarodne temelje za vso človeško skupnost, da bi rešili napredek in onemogočili vojno, pa naj se pojavi v kateri koli obliki. Na vseh teh področjih se Cerkev veseli resničnega bratstva, ki se je razcvetelo med kristjani in nekristjani. Vsako tako bratstvo skuša čim bolj okrepiti napore, ki naj olajšajo neizmerno gorje.

Današnja mednarodna povezanost človeškega rodu zahteva tudi, da se vzpostavi tesnejše mednarodno sodelovanje na gospodarskem področju. Čeprav so postali skoraj vsi narodi samostojni, smo še daleč od tega, da bi se osvobodili tudi ogromnih neenakosti in vseh oblik neupravičene odvisnosti. Zato so še vedno v nevarnosti velikih notranjih zapletljajev.

Rast kakega ljudstva je odvisna od pomoči v ljudeh ter v denarju in blagu. Pripadnike vseh narodov je treba z vzgojo in strokovnim izobraževanjem usposobiti za različne poklice v gospodarskem in družbenem življenju. V ta namen je potrebna pomoč inozemskih strokovnjakov. Ko pa jo ti prinašajo, naj se ne vedejo kot gospodovalci, marveč kot pomočniki in sodelavci.

Glede gnotne podpore narodom v razvoju je treba reči, da ne bo nič zalegla, če se ne bodo načela današnje svetovne trgovine temeljito spremenila. Razviti narodi morajo razen trgovinskih poslov dajati še drugačno pomoč: v obliki daril, posojil, vlaganja denarja v podjetja onih dežel. Vsa taka in drugačna pomoč naj se daje velikodušno in brez hlepenja po dobičku, dežele v potrebah in pomanjkanju naj pa tako pomoč z vso dostojnostjo sprejemajo.

OD MESECA MAJA 1967 NAPREJ TUDI V AVSTRALIJI NI VEČ ZAPOVEDAN ZDRZEK
OD MESNIH JEDI VSAK PETEK. SAMO SE OB PETKIH V POSTNEM ČASU IN NA
PEPELNICO. VEČ PRIHODNJIČ.

PREMISLEK PO VATIKANSKEM KONCILU

(Posnetek iz članka)

Tri strani dolg članek pod gornjim naslovom je objavil Vekoslav Grmič v letošnjem Koledarju celjske Mohorjeve družbe. Je spodbudno branje in zanimivo, da vidimo, kako razumevajo delo koncila doma v naši rojstni Sloveniji. Seveda je tu le kratek izvleček Grmičevega članka. — Ur.

ČE SE OZREMO NA PRIPRAVE IN PO-
TEK 2. vatikanskega koncila, moramo reči, da je ta cerkveni zbor hotel oznaniti evangelij o božjem kraljestvu v sedanjem svetu in nakazati nekatere smernice, kako naj Cerkev to poslanstvo nadaljuje.

Povedal je jasno, da so vsi verniki dolžni skrbeti, da bo Cerkev povsod navzoča, kjerkoli so, ne da bi se morali zaradi tega izneveriti svetu in njegovim nalogam. Opomnil nas je, da naj se zavedamo romarskega značaja svoje krščanske eksistence v vsakem pogledu in naj smo zato pripravljene prisluhniti vsemu, kar je dobro, ker je vse dobro od Boga, in sodelovati pri vsem, kar je plemenito, ker vse plemenito prihaja od Boga.

Nasproti zaprtemu, vase zaljubljenemu in pasivnemu "verniku" postavlja koncil odprtega, velikodušnega, socialno čutečega in aktivnega vernika — vernika, ki upošteva in ceni naravo in nadnaravo; vernika, ki služi Cerkvi in svetu, ker se zaveda, da je v Kristusu vse njegovo, on sam Kristusov, Kristus pa božji, kot pravi sv. Pavel. Le takšen vernik more biti danes "luč sveta" in "sol zemlje", kar kot Kristusov učencec mora biti.

Sin božji se je učlovečil, da bi se nam čimbolj približal in nas rešil. Tudi mi kot "božje ljudstvo" moramo biti obenem zemeljsko ljudstvo, če hočemo svet posvetiti. Zemeljsko življenje, zemeljska blaginja vseh ljudi brez razlike nam ne sme biti nekaj, kar ni naša skrb. Nasprotno — celo dolžni smo po božji volji zanj skrbeti, saj je Bog že prvemu človeku dal to zapoved in je ni nikdar preklical. Saj isto zahteva največja zapoved — zapoved ljubezni do Boga in do bližnjega.

Kristjan se nikakor ne sme izmikati zemeljskim nalogam, ampak se jim mora posvetiti še z večjo vestnostjo kakor tisti, ki ne veruje v Boga.

Z izpopolnjevanjem zemeljskega življenja pripravljamo v resnici pot Kristusu — njegovemu

kraljestvu miru, pravice, ljubezni in svetosti. Tako kristjan s svojim delom v svetu posvečuje sebe in druge in širi kraljestvo Kristusovo na zemlji.

Istočasno pa iz tega sledi, da mora kristjan ceniti tudi resnično prizadevanje za lepše življenje na svetu pri tistih, ki izrecno ne veruje v Boga, in z njimi pri teh naporih sodelovati. Torej: ne bežati pred svetom, da se ne bi morda "okužili", da ne bi morda postali "posvetni", temveč vračati se v svet, da ga posvetimo s svojim zgledom, z besedo in delom — takšna je zahteva koncila.

Iz iste zavesti romarskega značaja Cerkev pa mora izhajati tudi resno prizadevanje, da vedno bolj spoznamo Kristusa in se mu vedno bolj približujemo s svojim življenjem. Zaklad vere imamo v vsakem pogledu v trhli in nepopolni posodi, ki jo torej moramo neprestano vsestransko utrjevati in prikrojevati temu dragocenemu in skrivnostnemu zakladu.

Nikar se ne zanašajmo, da nas bosta nosila, kakor mati nosi otroka v naročju, in varovala okolje in tradicija. Ti časi so morda za vsej za nami. Za vero se bo treba vedno znova osebno odločati in premagovati nemajhne umske in nra-vne ovire.

Kar bo površnega, bo vedno znova od-
vedalo in odpadlo. Ostalo bo le, kar bo globoko zakoreninjeno v duši, kar bo resnično živelo, ne samo životarilo. In samo to bo tudi imelo vpliv v svetu, ne pa morda položaj ali služba v Cerkvi, da zunanjih znakov te službe sploh ne omenjamo.

Ne gre nam v prvi vrsti za to, oziroma to je komaj važno, da z nekimi zunanjimi slovesnostmi manifestiramo svojo solidarnost s Cerkvijo in pripravljenost za sodelovanje pri njem poslanstvu. Tudi ni važno spreminjanje blestečih nazivov v skromnejše, posebno še, če takšnim spremembam v notranjosti nič ne ustreza. Več kot takšne manifestacije je vredno in edino nujno potrebno, da se prenovimo v duhu 2. vatikanskega koncila, ki je duh Kristusov v sedanjem času, da v sebi in ob stiku z ljudmi ter s svetom sploh nadaljujemo cerkveni izbor in v javnem udejstvovanju uresničimo njegove osnovne ideje, njegovo naj-globoljšo vsebino.

NAŠA SLAVLJENKA

V MELBOURNU

DNE 12. APRILA JE SLOMSKOV DOM praznoval dan, ki ne sme kar tako mimo nas. **Mati Romana Toplak**, predstojnica slovenske sestrskе družinice v Avstraliji, je praznovala osemdesetletnico. Osem desetletij — dolga doba in vendar je tako hitro minila, tako pravi jubilatka. Brez dvoma so bila leta obilnega dela za druge, pa tudi leta žrtev, ki jih nebesa niso prezrla. Kadar naše sestre pojejo tisto lepo Slomškovo "V nebesih sem doma . . .", gre pogled m. Romane nekam v daljavo, "kjer Jezus krono da," kot nadaljuje pesem. Seveda to še ne sme biti jutri. Bog že ve, zakaj je m. Romano na starost pripeljal v Avstralijo in zakaj jo preizkuša z delno ohromelostjo. Če ona sama ne potrebuje teh žrtev, pa jih potrebujemo mi in naše delo. Prepričan sem, da rosé njene molitve in žrtve obilen blagoslov na ledino slovenskega misijona v Avstraliji.

M. Romana je bila rojena 12. aprila 1887 pri Sv. Antonu v Slovenskih Goricah. Brat-dvojček je umrl, punčka pa je ostala in krstili so jo za Antonijo. S šestimi leti je izgubila mamo in oče se je vnovič poročil. Vseh skupaj je bilo v Toplakovi družini trinajst otrok, od katerih je ena sestra sledila m. Romani v samostan kot s. Miriam. Živi še sedem sester in dva brata, od teh je eden znani mariborski ginekolog dr. Franc Toplak.

Na dan pogreba polsestre, ki je bila s. Kamila pri mariborskih šolskih sestrah, je Antonija sklenila, da tudi ona stopi v samostan. Še isti dan je pozvonila na vratih graških sester pri Sv. Petru pri Mariboru, pa je bila odklonjena, češ da je preslabotna. Sprejeta je bila šele naslednje leto (1902), pa so jo še enkrat zaradi slabotnega zdravja odposlali. Končno je bila le sprejeta. Nadaljevala je študije, že delala v otroškem vrtcu v Gradcu, dne 1. sept. 1914 je nastopila leto noviciata v Eggenbergu. Naslednje leto jo spet najdemo pri Sv. Petru pri Mariboru, nato pa kot voditeljico otroškega vrta za uslužbenke v graščini Freudeman pri Apačah. Z ustanovitvijo Jugoslavije je sprejela učiteljsko mesto v Apačah, poleg tega je sledila kmalu še odgovorna služba učiteljice novink. Leta 1934 je bila izvoljena za predstojnico slovenske province in je službo provincialke z izjemo treh let vršila do leta 1965. Dolga in viharna doba, polna odgo-

Misli, April, 1967

vornosti in žrtev, uspehov in razočaranj. Gledati uničenje dolgoletnega dela po okupatorju, zbirati razkropljeno družinico in razdrta gnezda po vojni, zapor, dvajset let življenja v civilu. . . . In vendar je v očeh M. Romane še vedno ogenj idealizma in optimizma, srce žari z istim ognjem za Boga in narod, kot je žarelo pred mnogo mnogo leti . . .

M. Romana je v času svoje predstojniške službe ne samo utrdila in razširila slovensko provinco, njeno delo je šlo tudi preko meja Slovenije. Leta 1936 je poslala prve sestre v kitajske misijone. Žal so njihovo lepo začeto delo uničili komunisti, načrt, da bi iz bistriskih šolskih sester nastala slovenska misijonska kongregacija Baragovih sester, pa je preprečila vojna. Leta 1937 je poslala prve sestre v Francijo, ki ima danes lastno provinco. Po končani vojni (1946) so prišle prve sestre v Črno goro, kjer se je tudi razvila samostojna provinca in sestre lepo napredujejo. In končno, v zadnjem letu svoje predstojniške službe, je m. Romana sprejela naš avstralski misijon. Še več: ker je odložila breme provincialke, se je sama odločila, da se pridruži prvim sestram in daruje zadnja leta svojega bogatega življenja avstralskim Slovencem.

To je na kratko življenjska pot naše drage m. Romane, katero lahko srečate ob palici ali na vozičku v Slomškovem domu in ima vedno prijazen smehljaj ter toplo besedo razumevanja za slehernega obiskovalca. K njenemu visokemu jubileju ji vsi iz srca čestitamo ter ji želimo, da bi se ob njenem smehljaju še dolgo ogrevala naša srca. Želimo ji, da bi dočakala, ko bodo iz njene prve družinice sester v Avstraliji zrasle nove družine Gospodovih delavk med našimi izseljenci. Bog daj!

M. Romana, Bog vas živi in na mnoga leta! —
P. Bazilij.

O UMETNOSTI

Stanislav Rapotec

V DECEMBRSKI ŠTEVILKI SMO V TEM POGOVORU obtičali na nekem vrhu v družbi eminentnih predstavnikov umetnosti: pisateljev, slikarjev, glasbenikov. Vsakdo med njimi: mojster, umetnik — veličina! Po oddihu smo obljubili, da se bomo spustili nižje, ker nam družina teh nenavadno močnih osebnosti ni najprijetnejša, nismo jim dorasli, počutimo se med njimi majhni in prazni. Letijo previsoko, da bi mogli služiti kot dosegljiv zgled našim skromnim naporom v umetniški izrazitvi. Saj se take veličine tudi kaj redko pojavijo v življenju naroda. Slovenci smo dolgo, zelo dolgo, pripravljali pot in podlago pojavu našega Prešerna. Sto in najbrž še več let bo minulo do pojave umetnika enakega kova. Angleži — in z njimi svet — čakajo že preko 400 let, da se rodi mož, ki bo dorasel Shakespearju.

Pojavo in rojstvo takih veličin pripravljajo narodi skozi dolga leta trdega dela na kulturnem, prosvetnem, verskem, gospodarskem in političnem področju. Napori tisočev in tisočev prosvetnih delavcev, umetnikov vsake vrste, gospodarstvenikov itd so potrebni za ustvaritev pogojev takšnim veličinam, ki potem služijo v zgodovini naroda — v redkejših primerih vsemu svetu — kot svetilniki, mejniki, biseri v njegovi kroni. Čim več takih biserov v narodovi kroni, tem večja je njegova veljavnost, njegov ponos, njegova duhovna moč, njegov vpliv.

Spustimo se torej v podnožje našega vrha, kjer sem vas pustil v decembrski številki. Upam, da ste se dobro oddahnili. Pisec teh vrstic ni imel te sreče. Moral je odpotovati takoj po novem letu v Armidale, kjer je na tamkajšnji univerzi predaval o umetnosti v posebno organiziranih poletnih tečajih. Vsak dan po tri ure. Preveč! To vam bo najbrž pojasnilo, zakaj ni smel niti pomisliti v tistem času na nadaljevanje našega pogovora.

★

Ko občuduješ sliko v kaki galeriji, ko se topiš od ugodja čitajoč lepo knjigo ali poslušaj ubrano glasbeno delo, ali pa ko strmiš pred gotsko ka-

tedralo, se v mislih nehote sprašuješ: kaj je vzrok mojemu vzhičenju, nenavadnemu notranjemu zadovoljstvu in prijetnim občutkom? Od kod in zakaj oni nenavadni notranji poriv, ki me včasih nagne, da si eno zapojem ali zažvižgam? Od kod tako pogostna želja in potreba po dobri knjigi? Si kdaj razmišljal o silah, ki te nekako priganjajo, da toliko dragocenega časa in denarja potrosiš za ureditev in olepšanje vrtiča ali pa hišice, ki si jo zgradil pred leti?

Narodne noše, vezenine, narodni plesi in pesmi, glasba! Zakaj so ljudem potrebne vse te vrste barvnih in glasbenih oblik ter ritmičnih kretanj, ki jih je narod ustvarjal, gradil, brusil in olepšaval skozi stoletja? Si kdaj prisostvoval plesu na vasi, kjer so se pari v narodnih nošah vrteli ob zvokih harmonike? Kaj ti ni začelo srce hitreje biti? Kaj se nisi topil v zadovoljstvu ob doživljanju, o katerem želiš, da bi se čimprej ponovil? Si kdaj razmišljal, zakaj je domači župnik tako hitel z zbiranjem denarja za orgle v novi cerkvi in vsako nedeljo spodbujal vernike z dobrim glasom in poslušom, naj se pridružijo pevskega zboru?

Si bil vojak? Kakšen je pomen in kakšna je naloga "bande", ki koraka na čelu vsakega polka? V čem je njena naloga, kako je opravljena? Pred par dnevi si kupil novo kravato, dekle novo krilo — kljub temu, da visi v omari cel ducat skoraj novih. Praviš, da je to bilo potrebno, ker nobena od onih v omari "ne gre skupaj" — se ne sklada — z barvami v tvoji novi obleki. Včasih je razlog nakupa bolj preprost: želja po spremembi, po novem, svežem zadovoljstvu, ki ga proži nova kravata (krilo) v lepi novi barvni sestavi, v novem materialu, novem kroju . . .

V vseh gornjih primerih imamo opravka v neko silo, katere izvor je v tem, kar nam pove beseda: lepota, harmonija, lepa oblika, skladbe

barv, zvokov in ritma. Vse to naš vid in sluh sprejemata in preko zamotanih živčnih sistemov pretvarjata v naše ugodje in naš notranji užitek. Ustvarjanje takih LEPIH DEL, ki so zmožna podnetiti in zbuditi naše občutke, imenujemo UMETNOST. Ustvaritelja tvorca — umetnik!

Tako — upam — sem v grobih, zelo grobih obrisih dal zaslutiti, kaj je umetnost. Seveda sem s tem odprl vrata poplavi novih vprašanj: LE-POTA! Kaj je lepota? Oblika? Skladnost, skladba? Ravnesje in ritem v skladnosti? Vsebina in predmet umetniškega dela? Koristnost, vrednost, vpliv umetnosti v življenju poedinca in družbe vobče?

Dejal bo kdo: najlaže je priti do odgovorov na vsa ta vprašanja, če se seznanimo z mišljenjem modroslovcev, filozofov. Saj je vsak modrec, vse od Platona in Aristotela naprej, preizkusil svojo modrost na teh kosteh. Vendar bo naše razočaranje veliko, ko bomo po kratkem študiju ugotovili, da je vsakdo med njimi modroval po svoje in prišel do drugačnih zaključkov. Zadosten dokaz, da je filozofija umetnosti z vsemi vprašanji, ki se postavljajo v našem razglabljanju o tem predmetu, bil zelo trd oreh filozofom vseh časov.

Tisočletna modrovanja so ta OREH sicer zelo omehčala, strla ga pa niso. Še se upira njegova lupina, da ne moremo do jedra. Ker nas torej študij filozofije umetnosti ne bo pripeljal daleč, bomo pustili modroslovce z njihovimi zamotanimi teorijami ob strani. Poskusili bomo rajši približati se zadovoljivim odgovorom z razčlenitvijo primerov iz umetnosti, ki so nam najbolj blizu, najbolj znani in zato laže razumljivi.

Kakršnikoli bodo naši zaključki, bodo mogli biti le približni in od daleč zasluteni. To bo vendar dovolj vsakemu, ki mu je umetnost še vedno "uganka" in bi rad tudi z lastnim razmišljanjem prišel kolikor mogoče blizu njeni "rešitvi."

Vrnimo se torej k narodni umetnosti! Ta nam je najbližja. Narodni plesi, pesmi, glasba, nošnja — to bo odlična odskočna deska naši korajžni avanturi v modrovanje o problemih, o katerih tako malo vemo kljub temu, da smo z njimi v stalnem stiku, četudi največkrat samo podzavestno.

Ponovimo vprašanje, ki smo si ga že enkrat stavili: Zakaj so ljudem — narodu, družbi, vaščanom — potrebne vse te estetične tvorbe barvnih, zvočnih in ritmičnih oblik?

Vsa ta umetniška dela je narod sebi koval potrpežljivo in z ljubeznijo skozi stoletja svojega obstoja. Z njimi je izraževal svojo radost in srečo,

ko sta čas in življenje bila dobra in lepa; bolest, žalost in upanje, ko mu je bilo hudo. Tako kot vsak oče zauka in poskoči, ko se mu rodi sin, in želi, da bi o tem vedel ves svet, prav gotovo pa sorodniki in prijatelji, si tudi narod (preko svojih bolj obdarjenih sinov) želi izraziti svojo radost ob kaki zmagi na bojnem ali politično-idejnem polju, dobri letini ali kakem drugem važnem dogodku v življenju.

V obeh primerih imamo opraviti z neko čudno notranjo napetostjo, povzročeno po premočnih občutkih, katera zahteva in POTREBUJE sprostitev. To POTREBO po sprostitvi čustev, ki se nabirajo v naši notranjosti — navadno rečemo: v srcu in duši — imenujemo duševno potrebo po izrazitvi.

Naše življenje bi bilo temno in prazno in skrajna nemogoče, ako te čudne potrebe po izrazitvi od časa do časa ne bi mogli zadovoljiti. Želja, da zapojem, se zavrtim, zažvižgam, eno povem, napišem kratko pismo, okrasim sobo, vrt, kupim LEPO skrojeno obleko, použijem LEPO pripravljeno večerjo na LEPO pogrjnjeni mizi — vse te želje imajo svoj izvir v tej skrivnostni duševni potrebi. Čim večje so te potrebe in čim USPEŠNEJŠA njihova zadovoljitev, tem lepše, koristnejše in popolnejše je življenje. Tudi bolj dolgo!! Kar pomisli na najbližji primer: Slovenci, slovenski narod, Slovenija! Da se nismo hranili, gradili svojo odpornost in se branili z orožjem, ki ga po navadi imenujemo **narodna zavest**, nas enostavno ne bi več bilo. Bogata kultura, narodna umetnost in ustvarjalna moč naroda na teh poljih ima prav gotovo levji delež v tej zavesti.

Kar velja za narod, velja tudi za poedinca. Čim ti želja in potreba po izrazitvi in njeni zadovoljitvi usahne, je usahnilo tudi tvoje življenje. Tvoje pritoževanje, da je življenje postalo prazno in "brez pomena", ima svoj glavni izvir v pomanjkanju te duševne hrane, naporov in potrebe, ki je njegov važen sestavni del.

Človek ne živi samo od trdega dela za prehrano in udobje, ki mu ga proži streha nad glavo, obleka, hladilnik, avto itn. Pravilno delovanje njegovega čustvenega in duševnega življenja je prav enake važnosti. Pravilno ravnesje med temi tremi sestavnimi deli je v največji meri pogoj za lepo, pravilno, srečno, polno, pomembno in uspešno življenje.

Smo kaj bliže rešitvi "uganke"?

Filozofija umetnosti je res težko prebavljiva snov. Toda čitaj gornje vrstice še enkrat, čitaj počasi in z razmišljanjem.

Več v nadaljevanju!

P. Basil Tipka

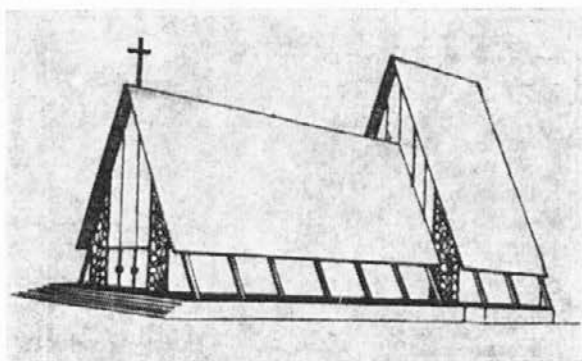
BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. Tel. 86 8118

★ VREME ZA LETOSNJO VELIKO NOČ smo imeli v Melbournu zelo lepo. Cvetna nedelja in velikonočna sta bili sončni in topli, kakor nalašč za službo božjo na prostem pri naši lurški votlini. Zato je bilo tudi obiska precej. Pa tudi večeri velikega četrtega, petka in sobote niso bili hladni kakor lansko leto. Veter nam ni nagajal, dež še manj, tako so bili vsi obredi na prostem kot je bilo napovedano. Polnočnica je lepo potekla, sledila ji je naša domača velikonočna procesija Vstajenja. Res so naše procesije le todtenek procesij v domovini, skromne in kratke, a vseeno nam daleč od doma veliko pomenijo. Vsakdo, ki se je udeležil tega našega polnočnega slavja, je lahko rekel: Bilo je lepo in domače . . . Z velikonočnim žegnomo je odšel v veselo veliko noč. Razveseljivo je, da je velika večina opravila v treh dneh svetega tedna spoved in pristopila k velikonočnemu obhajilu.

★ Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali, da je velikonočno slavje tako lepo uspelo. Zlasti zahvala našemu pevskemu zboru, s. Hilariji, ki skrbi za lepoto hiše božje in lurške votline, fantom, ki so mi pomagali pri božjem grobu, ter strežnikom. Zahvalim se tudi g. Slavku Kralju, ki nam je iz Adelaide poslal dovolj oljčnih vej za blagoslov in razdelitev na cvetno nedeljo.

★ Pot v Adelaido je bila kaj naporna, a mi zanjo ni žal. Tako smo se vsaj na veliki ponedeljek zbrali k slovenski službi božji, ko že na velikonočno nedeljo nisem mogel biti 500 milj daleč. Ob takih prilikah čutim, kako težko je biti sam za vse delo. Upam, da vsaj večina rojakov razume, da se ne morem pretrgati na dvoje. Dan ima samo 24 ur, teden samo sedem dni. Lenarim ne, zmorem pa mnogo manj kot sem v začetku svojega dela med izseljenci. Čutim deset let dela brez odmora in pa nad pol milijona milj, ki sem jih v teh letih prevozil po tej širni Avstraliji . . .

Ali bo pred zimo — taka?

★ Adelajdska sv. maša je bila za dušo pokojnega **Angela Čarga**, katerega nenadno smrt sem omenil v prejšnji številki, nisem pa imel pri roki njegovih osebnih podatkov. Pokojni je bil rojen 28. avgusta 1907 v Ročinju pri Kanalu. V Avstralijo je emigriral iz Bagnolija in dospel v novo domovino 13. novembra 1949. Kmalu je prišla za njim tudi žena Karolina r. Bratuž, s katero se je poročil 4. aprila 1949 v Gorici. — Krasen pogreb je pokazal, kako priljubljen in spoštovan je bil pokojni Angelo med adelajdskimi rojaki.

★ V Melbournu smo imeli pogreb v Keilor v petek dne 17. marca. Dva dni prej sem zvedel, da truplo **Ivana Vabca** že od dneva nesrečne smrti (15. februarja) čaka v mestni mrtvašnici, kdo ga bo pokopal. Vdova s štirimi nepreskrbljenimi otroki ni vedela kam se obrniti. Družina je šele lansko leto dospel v Avstralijo in živi v Croydonu. Pokojni Ivan je bil rojen 15. februarja 1929 v Čakovcu, kjer se je leta 1955 poročil z Julijano r. Belovič. Skrbi ob prihodu v novo zemljo so mu uničile zdravje in ga pahnile v prerano smrt. — Mašo zadušnico smo imeli v naši kapeli v Kew. Družini iskreno sožalje!

★ Nabirka za cerkev sv. Cirila in Metoda je do danes narasla na \$ 20,189-78. Medtem smo že kupili opeko za zidove cerkve, zakristije in obeh sten, ki bodo nadomeščale zvonik. Zunanost bo v svetlosivi barvi, notranost v svetlorumeni, da bo svetloba prišla do izraza.

Vesel sem, da je moje poročilo o delu danes lepše kot je bilo v prejšnji številki. Zidarji so dokončali stopnišče in tesarji so za formo stopnic že žrtvovali en dan. Varilci so z dvodnevним delom končali ogrodje ostrešja, ki zdaj čaka tesarskih rok. Les bo dospel v teh dneh. Cementirali smo tudi tla v dvorani: delo je v dveh dneh izvršil Anton Knap

s svojimi delavci. Hišni fantje pa so očistili prostor pred stopniščem, da bodo tesarji lahko končali delo.

No, pa smo se le premaknili z mrtve točke. Če bomo v tem mesecu pridni, bo cerkva pred zimo pod streho, Bog daj!

Vsem pridnim rokam zadnjega meseca iskren Bog plačaj! Darovalcem pa tudi! Enim in drugim se priporočam tudi v bodoče!

★ Poročili so se sledeči pari: Dne 25. februarja v cerkvi sv. Marka, Fawkner, **Ana Kežman** in **Ignazio Guarnera**. Nevesta je iz Vidma pri Ščavnici, ženin pa iz Španije. — Dne 18. marca v kapeli Marije Pomagaj v Kew Franc Flisar in Marija Pečak. Ženin je iz Veščice v Prekmurju, nevesta pa iz Dolnjega Bušince, župnija Dolenjske Toplice. — Isti dan v cerkvi sv. Rožnega venca, Prospect, S.A., **Julijan Lavrenčič** in **Eva Maria Burjan**. Ženinov rojstni kraj je Logje, Slov. Primorje, nevestin pa Avstrija. — Dne 1. aprila je bila zopet poroka pri Mariji Pomagaj v Kew: **Alojz Golja** je prišel iz Newborough po svojo izvoljenko **Marijo Spehar**. Ženin je iz Sel, župnija Podmelec, nevesta iz Sinjega vrha v Beli krajini. Njo bomo pogrešali pri cerkvenem pevskem zboru.

Vsem novoporočencem iskrene čestitke!

★ Krstov je kar lepa vrsta: Dne 25. februarja je v cerkvi bl. Oliverja, Pascoe Vale, oblila krsta voda **Johna**, prvorojenca Ladislava **Kozole** in Danice r. Feix. — Tudi druga dva sta **Janeza**, oba krščena dne 5. marca. Eden je sinko Franca **Petka** in Matilde r. Munda iz Brunswicka; drugi sinko **Janeza Jernejčiča** in Anice r. Plavčak, Reservoir. — Dne 11. marca je bila krščena **Helena**, prvorojenka Ferdinanda **Toplaka** in Ane r. Penhofer, Kew. — V St. Albansu je bil naslednji dan krst **Marije**, hčerke **Johna Srblina** in Amalije r. Mavrič. — Dne 18. marca sta bila pri nas dva krsta: **Tončka** je dobila družina Ivana **Kirna** in Ivanke r. Skerbinek, West Footscray, **Kim Diano** pa družina **Janeza Viranta** in Trudi r. Murko, Avondale Heights. — Dne 19. marca so prinesli **Andrejčka**, sinka Teodorja **Hojnika** in Marije r. de Wys, North Fitzroy. — **Franc** je novi član družine **Jožefa Lenarčiča** in Terezije r. Bunderla; prinesli so ga iz Brooklyna 21. marca. Isti dan je bil krst tudi v St. Albansu: zajokala je **Angela Irena**, hčerka Franca **Krajnza** in Angele r. Salamon. — Za krstni obred na veliko soboto pred polnočico (dne 25. marca) sta nam svojo prvorojenka "posodila" Franjo **Sankovič** in Antonija r. Mavrič, Clifton Hill. Pri krstu je dobila ime **Anita Franka**. Bila je zares pridna, četudi krščena sredi noči. — Dne 26. marca sta bila v naši kapelici dva krsta: **Anton** je sinko **Virgilija Lov-**

rečiča in Viktorije r. Gombač, Springvale; **Irena Antonija** pa je hčerka Antona **Brumna** in Matilde r. Urbančič, Mt. Waverley. — V Adelaidi pa smo imeli krst na vel. ponedeljek (dne 27. marca) v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh: za **Anito** bodo klicali prvorojenka **Rudolfa Krajnca** in Ane r. Wujda, Royal Park.

Vsem srečnim družinam naše prošnje k Bogu za obilen blagoslov!

★ Ko boste to brali, bo za nami že tudi igra "Svoje glavec", ki nam jo bo predstavil dramski odsek Slovenskega društva. Verjetno bo v prihodnji številki že kdo kaj o njej napisal. Osebo sem samo vesel, da je kulturno življenje med nami zadnji čas nekam oživel. Ko bo končana dvorana, bo v tem pogledu še več prilike in — upam — tudi dobre volje.

Slomškova šola se pripravlja na proslavo Materinskega dne. Imeli jo bomo **prvo nedeljo v maju** ob petih popoldne pri nas v Kew. Če bo lepo vreme, bomo pripravili v ta namen dvorišče Baragovega doma. Vsi ljubitelji mladinskih nastopov ste vljudno vabljeni, zlasti še naše mamice!

★ V četrtek 4. maja je zapovedan praznik, **Gospodov Vnebohod**. Pri Mariji Pomagaj imamo poleg jutranje maše ob sedmih tudi večerno mašo ob pol osmih. — šmarnično pobožnost bomo imeli v ponedeljek 1. maja, v četrtek 4. maja po večerni maši, v sredo 10. maja, na binkoštno nedeljo (14. maja), v sredo 17. maja, v soboto 20. maja in zaključno pobožnost v sredo 31. maja. Vedno ob pol osmih zvečer. Vsi ste vljudno vabljeni!

★ Poleg 80-letnice M. Romane praznujejo naše sestre v teh dneh prvo obletnico prihoda med nas. Ne morejo verjeti, kako hitro je minilo leto. Moramo jim priznati, da so se dobro vživele in so v tej dobi veliko napravile. Vsem skupaj želimo, da bi bilo še veliko takih obletnic in vedno več lepih uspehov, zlasti med našo mladino.

KANADA PRAZNUJE LETOS STOLETNI-
CO obstoja kot je danes poznana. Neki Kanadčan k temu pripominja: Prav je, če vemo, da ob rojstvu Kanade še ni bilo telefona. Očetje kanadske konfederacije torej niso dobivali ne telefonskih čestitk ne pritožb ne prošenj. Brez dvoma so bili bolj trdnih živcev, ker jih telefonski klici niso vsak čas motili. Toda kaj bi bilo, če bi danes telefon naenkrat odpovedal? Vse življenje bi bilo kakor omrtvičeno. Telefon je iznašel Graham Bell leta 1874 — v Kanadi.

Dr. Anton Trstenjak:

ČE BI ŠE ENKRAT ŽIVEL

Ko pisatelj prehaja k obravnavanju odgovorov na posamezna vprašanja v anketni poli, je najprej na vrsti vprašanje poklica. Preden se pa loti predmeta samega, nekoliko razloži, kaj nam je pod besedo "poklic" razumeti.

Ker je to poučno tudi za nas, naj pride v MISLI le nekoliko zgoščeno. — Ur.

Bi hoteli imeti isti poklic?

DRUŽBENI IN GOSPODARSKI PREOBRATI so odločilno vplivali na človekov odnos do poklica.

Dokler je prevladoval fevdalni družbeni red, je bil poklic človeku za naprej določen z njegovim rojstvom. Skoraj tako je bilo, kot je danes v Indiji, kjer so ljudje deljeni po kastah. Prehod iz enega družbenega razreda v drugega je bil malodane nemogoč, zato je pa bil sin kmeta že naprej določen za kmeta, sin meščana je postal trgovec ali obrtnik, organizacijsko obenem povezan v svojem sehu. Plemiči so šli za svojimi vojaškim in političnim ciljem. Izjema je bil že od nekdanj duhovniški poklic, ki ni poznal vezanosti na določen družbeni sloj. Tudi berači so se povzpeli do papeške tiare.

Socialne revolucije, zlasti francoska (1.1789), so pregrade med plemstvom in navadnim ljudstvom podrlle in prehodi iz enega poklica v drugega so postali lažji; poklic ni bil že po rojstvu naprej določen — sin ni bil prisiljen slediti poklicu svojega očeta.

Vendar pa se je v tej dobi v meščanski družbi razvila čisto na posamezne družine vezana miselnost: k izročilu in ponosu družine je spadalo, da je sin sledil poklicu svojega očeta. Veljalo je to za kmečki in meščanski stan. Tako se je razvil kmečki in meščanski ponos in učenjaki so napisali cele knjige o "poklicnem mišljenju" itd.

Trojna industrijska revolucija (toplotna, električna in atomska) je imela obenem za posledico, da je visok odstotek ljudi sledil delu v tovarnah in tako se je razvil na Zahodu "proletarski razred", ker je bil otrok skoraj prisiljen slediti očetu (ali materi) na delo v isto tovarno ali rudnik. Tako se je razvila prava poklicna miselnost industrijskega

delavstva z vsemi svojimi težavami in vprašanji. Socialistična revolucija je pa sprostila tudi delavski razred; tudi tu vezanost na poklic staršev vedno bolj izginja; prehodi iz enega poklica v drugega so vedno pogostnejši.

Industrializacija in mehanizacija dela je v celoti spremenila človekov odnos do dela. Čim bolj se med človeka in proizvod njegovega dela vrinja kot posredovalec stroj namesto preprostega orodja, tem bolj izginja osebni odnos človeka do proizvodov. Človek je nehal biti povezan s svojim delom in navezan na proizvod svojih rok. Z druge strani pa prav zato bolj izginja razlika med umskim in ročnim delavcem, kajti uvedba strojev tudi od navadnega delavca zahteva dosti več izobrazke in umskega sodelovanja kot nekoč. Posledica je, da je vedno manjša razlika med "više in niže" izobrazenim delavcem, med inženirjem, tehnikom, mojstrom in "delavcem". Vsi strežejo istim strojem in vsi so odvisni od njihovega mehanizma, od navezanosti na isti prostor in od naglice časa, ki ga jim mehanizacija narekuje.

Pomislimo samo na "delitev dela", na "tekoči trak" in podobno. Kako je pri vsem tem s poklicem? Saj poklic v glavnem ni nič drugega, kakor trajno opraviljanje istega dela. Delavec navadno ne vidi "proizvoda" svojega truda, ker dela pri stroju samo ob čisto majhnem sestavnem delcu celotnega proizvoda. Zato je njegovo delo večkrat zelo enolično, toda to traja morda nekaj let, potem se spremeni delovni proces ali delovno področje in že se znajde zopet pred čisto drugačnim delom, čeprav morda v istem podjetju. Nikoli pa nima tistega osebnega občutka, da je proizvod sad njegovega prizadevanja, kakor ga je imel nekoč (ali ga še danes ima) obrtnik, na pr. čevljar, ki sam lastnoročno izdelava čevlje od začetka do konca.

Od tod potem razumljiva okoliščina, da v industrializirani in socialistični družbi ne moremo več govoriti o poklicu in poklicnem mišljenju v isti meri, kakor so nekoč govorili o posebnih poklicih, poklicni morali, značju in podobno. Danes je že sam izraz "poklic" nekoliko zastarel. Ljudje hodijo sa-

mo še "v službo," govore o "službenem razmerju" in "službenih dolžnostih." Če jih vprašamo za njihov poklic, so nekoliko v zadregi. Razen svojega službenega razmerja ne čutijo nobenega posebnega poklica. To velja tembolj, ker je poklic nekoč — kakor že beseda sama pove — pomenil nekaj, za kar je človeka "Bog poklical", torej izraz božje volje. Ta pojem poklica je danes navadno omejen le še na posebne "božje poklice": duhovniške in redovniške.

Ljudje danes menjavajo službe in delovno torišče kakor obleko, ki se prav tako ne ravna samo po letnih časih, ampak tudi po modi. Svoj čas smo govorili in pisali o posebni poklicni morali ali etiki; tudi danes še to skušajo, vendar z vedno manjšim uspehom. Čim bolj imajo ljudje samo še "službe", ne pa "poklice," tem bolj čutijo potrebo nadomestiti in utrditi prejšnjo poklicno etiko s posebnimi kodeksi, ki so civilizirano dopolnilo nekoč bistre, sedaj že obledede, nekodificirane naravne etične vesti. Hkrati pa moramo priznati, da sodobna industrializacija in avtomatizirana družba odpirata vedno več novih poklicev, kjer je kodificirana oblika za vzgojo vesti neophodno potrebna.

Zato je za psihologa nedvomno prvo vprašanje, ki ga ob pogojniku: če bi še enkrat živel, postavlja: **ali bi hoteli imeti zopet isti poklic?**

(Kako so na to vprašanje odgovarjali, o tem prihodnjič — ur)

SPOMIN NA DRAVSKO DOLINO.

Zmagoslav Zdravski

Pozdravljena dravska dolina,
pozdravljena Drava naj bo;
ne pojdeš mi ti iz spomina,
dokler mi bo srce bilo.

Čase najsrečnejše vžival
v prekrasni dolini sem tam,
sanje najslajše sem sanjal,
a zdaj pa bridkostne sanjam.

V družbo kaj rad sem zahajal,
v družbo veselih deklet,
čez Dravo se rad sem podajal,
zdaj žalosten hodim po svet'.

Veselo sem žvižgal, popeval,
je v žilah gorela mi kri,
a v srcu mi ogenj platmeval,
ki zdaj me tak hudo skeli.

Kak hitro minuli so časi,
minula mi sreča je vsa,
po cestah se praznih, zdaj klatim
in duša je polna gorja.

Tolažba edina ostane,
ostane le up mi edin,
in tega mi nikdo ne vzame:
NA DRAVSKO DOLINO SPOMIN!

NA PRAGU NOVE IMIGRACIJE V AMERIKO

(Erik Kovačič v Amer. Domovini)

SLOVENSKE ORGANIZACIJE V AMERIKI se morajo danes zavedati, da stojimo na pragu nove imigracije. **Po novem zakonu bo dana možnost večjemu številu Slovencev, da pridejo v našo novo domovino Ameriko.**

Misliti je treba že sedaj, kako bomo tem ljudem pomagali ob prihodu v New York, kakoj jih bomo pridobivali za naročbo slovenskih časopisov in za članstvo v dobrih organizacijah. Sedaj se nam zopet odpira možnost poživiti slovenski živelj v Ameriki, toda kako bomo uspeli, je odvisno od nas samih.

Ljudje, ki bodo prihajali, bodo seveda iz vseh krajev Slovenije in tudi različnih mišljenj. Najbrž bo veliko takih, ki bodo preživeli nekaj let v Nem-

čiji na delu in porabili ta leta za odskočno desko preko oceana.

Ni naša želja, da bi se slovenski živelj v osrednji Sloveniji in še manj na obrobju Slovenije krčil, toda izseljevanja ne bo nihče preprečil. Je pač predvsem posledica zgrešene komunistične ekonomske politike in čas je, da povemo tem oblastnikom v Sloveniji, da še nikoli ni toliko Slovencev emigriralo, kot prav v zadnjih letih.

Ako pa naši ljudje pridejo v Ameriko, je naša dolžnost, da vsaj nekaj naredimo zanje, da se ne bodo izgubili. Zlasti newyorški Slovenci bodo naša prednja straža v skrbi za naseljence, vendar jih je treba podpreti vsepovsod. Ta naša dobro organizirana pomoč ne bo smela delovati le nekaj let, **ampak si jo bo treba zamisliti za več desetletij vnaprej.**

Izpod Triglava

IZ KOPRA je po skoraj trimesečnem potovanju končno prijadrala januarska številka OGNJIŠČA, ki je z letošnjim letom stopilo v svoj tretji letnik. To je mesečnik za slovensko verno mladino. Izhaja v obliki revije v nekaj manjši zunanji obliki kot MISLI, ima pa kar 44 strani, če upoštevamo ovitek. Vsebina je čudovito pestra in slik nič koliko. Tiskajo ga v Kopru in naročnina je 12 Ndin za doma, za inozemstvo 22 Ndin. Naslov: Trg revolucije 11, Koper.

KOPRSKI ŠKOF Janez Jenko je napisal za prvo letošnjo številko OGNJIŠČA "Uvodno besedo", v kateri med drugim beremo: "OGNJIŠČE stopa že v tretje leto. Kako bi si mogel kaj takega misliti, ko sem pred dvema letoma dobil v roke prvo številko sramežljivega 'Farnega ognjišča', ki sta ga začela pogumno izdajati gospoda, ki sedaj vodita brhko, fantovsko ponosno OGNJIŠČE. Mesečnik se je bliskovito razširil. Iz navadnega župnijskega lističa je postal kar mladinski list za vso Slovenijo. To pomeni, da je bil potreben." — Iz neke opazke v tržaškem tisku smo zvedeli, da je naklada OGNJIŠČA že 20,000.

MOHORJEVA DRUŽBA V CELJU je za Božič razpošiljala voščila z naslednjim besedilom: "In na zamlji mir ljudem prekovali bodo svoje meče v lemeže in svoje sulice v vinjake — pacem in terris: nikoli več drug proti drugemu, nikoli več — moramo se navaditi, da bomo gledali na človeka na nov način, tudi na skupno življenje ljudi, na nov način končno na pot zgodovine in na suodo sveta — vsa naša skrb mora biti usmerjena k človeku za pravičen odnos do človeka kot posameznika, za medsebojne odnose delovnih ljudi v procesu dela in ustvarjanja — za izobraževanje, za razvijanje kulturne ravni občanov." (Besedilo jim je seveda navdihnil Pavel VI. s svojim govorom v New Yorku.)

TRŽAČAN DRAGO LEGIŠA je v svojem prispevku v revijo MOST zapisal naslednje besede: "Zdi se mi, da ni treba dokazovati, da zavzema narodnost na lestvici človeških vrednot eno prvih mest in da si breznarodnega človeka sploh ne moremo predstavljati. Človek se lahko svoji prvotni narodnosti odtuji, vendar prevzame takoj drugo narodnost. Ta odtujitev ima hude posledice, ker ruši naravni red. Od tu izhaja moralna dolžnost vsakega človeka, da svojo narodnost ohrani".

ŠTEVILO UCENCEV V SLOVENSКИH osnovnih šolah na Tržaškem stalno pada. V šolskem letu 1947-48 jih je bilo 4,165. Tri leta pozneje že samo 2,309. Razlog za tako nagel padec pripisujejo v prvi vrsti dejstvu, da so slovenski levičarji na Tržaškem leta 1948 opustili lastno politično organizacijo in se priključili Vidalijevi komunistični stranki, predhodnici poznejše in današnje italijanske komunistične partije. S politično pripadnostjo laški stranki so hitro izgubljali smisel za slovensko narodnost — otroke so zapisovali v laške šole.

GORIČANKA DAMIJANA BRATUŽEVA je dosegla na univerzi v državi Indiana, ZDA, doktorat iz glasbe. Seveda je prva Slovenka, ki ima te vrste doktorat, pišejo pa, da ga tudi še nobena druga ženska v Italiji nima. Dr. Bratuževa poučuje klavir v Ameriki, pozneje pa ima namen dobiti profesorsko mesto v Kanadi.

GLASBENO-NARODOPISNI INSTITUT v Ljubljani ima zbranih nad 40,000 pesmi in napevov z variantami iz vse Slovenije. Zbirka je torej zelo velika in težko je izbrati pesmi za novo pesmarico, za katero čutijo potrebo. Pesmarica naj bi vsebovala domoljubne, dekleške, fantovske, stanovske, pastirske, furmanske, mladinske, otroške, pripovedne, prigodne, žalostne in pogrebne. Izostati bi ne smele, pravijo, niti šaljive in zbadljive, seveda pa nikakor ne zdravice.

MARJAN HORVAT IZ ODRANCEV v Prekmurju, študent, je poslal dopis v ljubljansko TT, v katerem pravi: Poglejte, letos bo v soboški gimnaziji 90 maturantov, kaj bomo delali po maturi? Na ekonomski srednji šoli 40, pa sta le dva dobila zaposlitev. Večina jih je odšla v Avstrijo, kjer so se zaposlili kot nekvalificirani delavci. Ali zdaj zato hodimo v šolo, da bomo v Avstriji vihteli krampe? In gojenci kmetijske srednje šole v Rakičanih? Hodijo v Avstrijo okopavat krompir.

DA BO BOŽIČ PRIZNAN kot praznik in dan počitka v Jugoslaviji že prihodnje leto, mislijo nekateri. Na pritisk javnosti režim popušča v marsičem, tudi v verskih rečeh, čeprav si zna poiskati za tako popuščanje primernih izgovorov in ovinkov. Glede božiča pravijo, da njegovo javno praznovanje ne bo dovoljeno kot izrecno verski praznik, ampak le kot praznik "starih ljudskih običajev." Če res do tega pride, bo pač Cerkev ponovila besede sv. Pavla: Da se le Kristus oznanja, pa naj bo naravnost ali po ovinkih ali celo stranpotih . . .

V TOMAJU NAD SEŽANO je dne 12. marca umrl **msgr. Albin Kljuder**, lanski zlatomašnik, župnik v pokouju. Tomajsko župnijo je vodil polnih 43 let. Bil je tudi več let apostolski administrator tržaško-koprškega dela škofije v Slovenskem Primorju, dokler ni nastopil službe škof dr. Jenko. Pogrebne obrede 15. marca je opravil ljubljanski nadškof dr. Pogačnik.

MOHORJEVI DRUŽBI V CELJE so mlajši duhovniki z nekega študijskega tečaja poslali odpo-ved sodelovanja, če ne misli postati vseskozi verska in katoliška. Poljudno znanstvene knjige lahko dobijo ljudje pri drugih založbah, verskih pa ne. Dostavljajo dobresedno: "K dobro premišljeni odločitvi nas sili samo zavest odgovornosti za naš čas in naše poslanstvo. Drugih namenov pri tem nimamo." — (Ali je res to "dobro premišljeno"? — Ur.)

DUHOVNIKA BAJT IN LAMPRET sta pro-sila sv. očeta, da bi ju odvezal od izobčenja. Papež je prošnjo uslišal. Sprejela sta naloženo pokoro in obljubila, da se ne bosta več udeleževala pri Cirilmetodijskem društvu duhovnikov SRS. Papeževo odvezo je nad njima izrekel koprski škof dr. Jenko in jima voščil, "da ju Bog dolgo ohrani in bi mogla kot duhovnika veliko dobrega storiti."

PETDESETLETNICO "MAJNISKE DEKLARACIJE" iz leta 1917 bodo Slovenci po svetu slavili ob koncu meseca maja. Prebral jo je dr. Korošec v dunajskem parlamentu 30. maja 1917. Rojaki v domovini ugibajo, če jo bodo komunisti sploh kaj omenili, in če jo bodo, kaj bodo rekli o njej. Morda se jim ne zdi potrebno, da bi današnji rod vedel zanjo in o njenem pomenu razmišljal.

CELOVŠKA MESEČNA REVIIJA "Vera in dom" je letos premenila ime v "DRUŽINA IN DOM" Izhaja 10 krat na leto pri Družbi sv. Mohorja. Bralka iz Amerike piše listu: Cenim delo in žrtve, ki jih imate z listom. Je tudi nam v Ameriki za zgled v marsičem.

MILKA HARTMAN, koroška slovenska pesnica, je nadavno doživela svoj 65. rojstni dan. Še vedno kar naprej objavlja svoje pesmi. Njena pesniška zbirka "Moje grede" je pred leti šla nekoliko med ljudi tudi v Avstraliji.

ZIVLJENJE ŠKOFA ROZMANA je popisal v knjigi, ki je dotiskana v Celovcu, lazarist dr. Jakob Kolarič. Izšel je zaenkrat le prvi del. Ko dobimo knjigo v roke, bomo kaj več rekli o njej in jo priporočili tudi rojakom v Avstraliji.

Misli, April, 1967

NA SVETI GORI PRI GORICI

Ko moči opešajo in telo ne zmore več strmega vzpona na visoko goro, morejo hiteti k Materi božji samo še tihe želje. Cesta pa je starim in bolehnim zaprta.

Župnik, ki ima skrbno oko za vso svojo župnijo in čuteče srce za potrebe vseh svojih vernikov, se je zamislil. Kaj res danes, v času napredka, ne bi bilo mogoče tega spremeniti? Saj imamo toliko modernih prometnih sredstev.

Imamo jih že, toda mladi in zdravi ne bodo imeli potrpljenja s starimi in nadložnimi. Iznajdljivi župnik je našel izhod.

Zbral je samo stare, bolehe in nadložne, jih naložil na avtobus in jih pripeljal na Sv. goro prav pred cerkvena vrata.

Ko so ti čudni romarji zlezli iz avtobusa — stari, sključeni, nadložni — se napotili v cerkev pred prestol nebeške Gospe in so jim solze sreče polzele po razoranih licih, je ganjenje prevzelo vse, ki so jih videli. Saj je bilo kakor v evangeliju: Pojdite na razpotja in povabite k svatbi vse, kate-re koli najdete.

Šofer, ki je vozil avtobus, ni bil cerkven mož, pa tudi ne kakšen ozkosrčnež, ki bi branil drugim iskati srečo tam, kjer je sam ne najde. Toda ko so se mu vroče zahvaljevali, da je imel potrpljenje z njimi, jim je dejal, da bi jim prav za prav on moral biti hvaležen. Kar sedi za volanom, še nikdar ni vozil tako zadovoljnih, srečnih in hvaležnih ljudi, zato je tudi sam srečen. (Svetogorske šmarnice 1967)

IN KDO NAM PIŠE IZ RIMA?

(22. marca 1967)

Spoštovani pater: Sporočam Vam, da sem do Rima kar hitro in srečno prišel. Ogledal sem si že precej raznih znamenitosti. Bil sem tudi v avdienci pri sv. očetu, kar je bilo zares veliko doživetje. Bilo je več govornikov, vsi jako pestri. Posebno lepo je poudaril vodja nemške skupine, da mora po vsem svetu zavladati resnična enakopravnost.

Jaz sem bil tako blizu sv. očeta, kakor tolikokrat v bližini urednika MISLI, ko sem ga v Sydneyu obiskaval. Kadar bodo slike dodelane, Vam eno pošljem. Upam, da bodo dobre.

Še nekaj! Sveti oče je dal poseben blagoslov franciškanskim misijonarjem in moja želja je bila, da bi posebej veljal za urednika MISLI, da bi ga Bog še dolgo ohranil in da bi se kmalu srečali v svobodni domovini. Že zdaj kličem: Na svidenje in lepo pozdravljam.

Stanko Šuštersič

SRCA SO VZVALOVALA

Marija N., Melbourne

BILO JE LETA 1950 V BELGIJI. Tista vas še stoji in ime ji je Vinkt. Vaščani ne bodo nikoli pozabili, kako se je vasi godilo v letih, ko je bila pod okupacijo nemških nacistov. Takoj po vdoru v Belgijo so Nemci v tej vasi ustrelili 85 mož. Skozi vsa nadaljnja leta okupacije so se vrstila podobna grozodejstva drugo za drugim. Vsaka družina je vedela povedati svojo lastno strahotno zgodbo.

Taka reč se ne pozabi hitro. Z obujanjem spomina se vrača tudi sovraštvo do onih, ki so grozote povzročali. Čas sicer zdravi rane, še bolj bi jih moralo zdraviti plemenito krščanstvo, toda človek je človek in le težko spremeni svojo naravo, še težje svoje srce. Kdo bi se čudil, če so ljudje v vasi Vinkt še leta in leta po vojni le z globokim gnjevom govorili o Nemcih in to ne samo nacistih. Dlani so se jim nehote stiskale v pesti.

Vas je bila in je katoliška, ima svojega župnika in vse, kar spada k župniji. Župnik je opazoval to sovraštvo sprva s tiho skrbjo, potem je začel na lahko opominjati, grajati, klicati k odpuščanju. Kako naj daje tem ljudem odvezo pri spovedi, ko ve, kako so jim srca polna črnega sovraštva?

Takrat je zaslovel po vsej Evropi belgijski duhovnik Werenfried van Straaten, ki je že več let zbiral v denarju in blagu pomoč za begunce iz vzhodne Nemčije, ki so bili potaknjeni po napol razpadlih taboriščih zahodne Nemčije. Težko je šlo sprva, zakaj ljudstva širom po Evropi so Nemcem po končani vojni vse prej privoščila slabo, kot da bi jim kdo pomagal. Polagoma je pa Werenfried le prodrl in mogel poslati nemškim beguncem v taborišča cele vagone pomoči in težke tisočake v denarju.

Župnik v vasi Vinkt je imel do Werenfrieda globoko spoštovanje in je nekoč svojim ljudem o njegovem delu tudi pridigal. Nič se jih ni prijelo. Kdor Nemcem pomaga, ni naš prijatelj, so trdili, čeprav je Belgijec. Župnik je nato sklenil, da bo povabil patra v svojo faro in njemu prepustil besedo o odpuščanju. Pisal mu je in kmalu sta se dogovorila. Vse farane je župnik povabil na predavanje patra Werenfrieda v cerkveno dvorano neko soboto zvečer . . .

Pater Werenfried je dobil bogato zbirko nakitja, ki ga bo spravil v denar

Ko so farani za to zvedeli, so dvignili revolucijo. Od župnika so zahtevali preklic napovedanega predavanja, od hiše do hiše so pa agitirali, da nihče ne sme priti patra poslušat. Župnik se je res zbal in je skušal patru sporočiti, naj ne pride. Bi bilo res škoda tako delavnemu patru krasti dragoceni čas za prihod v župnijo — zastonj. Toda zgodilo se je, da pater odpovednega pisma ni dobil in se je ob napovedanem času le prikazal v župnišću. Če ga je kdo od faranov videl, spoznal ga ni nihče. Župnik mu je povedal, kako in kaj, toda ko ste že tu, je rekel, boste jutri imeli vse službe božje namesto mene. V hudi zadregi in globoko zagrenjena sta šla k počitku.

Drugo jutro so farani kot po navadi dvakrat, trikrat napolnili cerkev, maševal in pridigal je pater Werenfried. Nemcev ni niti omenil, govoril je samo o ljubezni do bližnjega, češ da je to ena najbolj temeljnih krščanskih dolžnosti. Farani so kmalu zvedeli, kdo je neznan pridigar in kako se je zgodilo, da je prišel v faro kljub župnikovi odpovedi. Preudarjali so ves dogodek, tehtali pridigarjeve besede, srca so se jim začela mehčati. Drug za drugim so zaželeli patru stisniti roko in se mu zahvaliti za lepo pridigo. Po vsakem stisku

SLOVENSKO POROČILO IZ INDIJE

Ko toliko slišimo o lakoti v Indiji in smo naprošeni pomagati, nas bo zanimalo, kaj poroča o položaju v Indiji slovenska misijonarka s. Konradina Resnik iz Bombaja, znanega nam najbolj po nedavnem evharističnem kongresu in peževem obisku tam. Poročilo smo povzeli iz jan. številke KATOLIŠKIH MISIJONOV. — Ur.

TU V BOMBAYU IN DRUGOD PO INDIJI gre življenje naprej, a ne preveč enolično: enkrat se bijejo zaradi meje, drugič zaradi jezika, potem zaradi draginje, potem spet zaradi ubijanja svetih krav, pa celo s štrajki so začeli, da o zmerom bolj množecih se zločinih sploh ne govorim. Vse to pa množi revščino in lakoto in ovira misijonsko delo.

Revščina je velika vse naokrog. Pred nekaj dnevi je siromak omagal pred našo bolnišnico. Spravili smo ga noter in ko si je čez malo ur nekoliko opomogel, je povedal, da ga je lakota pritrjala v Bombay, a tudi tu ni našel dela. . . Iz raznih dežel prihaja pomoč Indiji, le škoda, da ne prihaja v prave roke.

Zgodi se, da pridejo cele ladje s pšenico in rižem, ki pa potem obleži v pristaniščih po skladiščih in se pokvari. Tako imajo od tega korist le podgane, ne pa ljudje. Razdelitvena organizacija zelo slabo deluje. Pretekli mesec je prišlo v Mad-

---

roke je pa ostala v patrovi dlani kuverta. Preden je odšel, je bilo kuvert kar lepa skladovnica. Začel jih je odpirati in se — čuditi.

Skoraj vse so vsebovale dosti visoko vsoto denarja in listek, ki so na njem stale besede: Za potrebne nemške begunce — in za odpuščanje našega sovraštva . . .

Taki "čudeži" so se godili vsepovsod in se še danes gode. P. Werenfried je medtem ustanovil širokopotezno akcijo za zbiranje pomoči revnim po vsem svetu in vsako leto razdeli milijone. Tudi v Avstraliji ima svojo "podružnico", znano pod črkami ICCR — Iron Curtain Church Relief — pošilja namreč vsakovrstno pomoč trpečim za železno zaveso in drugod po svetu.

ras več vagonov pšenice in riža, ljudje so hrepeneli čakali, da bi kaj dobili, a ker je bil ravno dež, vagoni pa odprti, se je skoraj vse pokvarilo.

Pri nas se je oglasil zastopnik nemške "Misereor" organizacije (omenja jo dr. Mikula v svojem dopisu v marčni številki — ur.), ki toliko pomaga lajšati bedo po svetu. Govorila sem z njim, pa mi je rekel, da ne bi mogel nikdar verjeti, če ne bi sam videl, kako stvari stoje. "Prišel sem, da tu pomagam, a namesto da bi mi bila oblast naklonjena in mi šla na roko, me povsod sprašujejo in zasllišujejo, zakaj to delam in kdo me je poslal." Kaže, da se oblasti boje tuje pomoči. A zakaj so zanjo prosile? Videč vse to, je naš kardinal Gracias začel organizirati posebno katoliško pomoč, a kaže, da jo bo razširil na druge. Tako bodo povezani katoličani, protestanti, muslimani in hindujci za skupno pomožno akcijo.

Iščemo zblíževanja in sodelovanja vse povsod in drug od drugega se učimo. Hvala Bogu, katoličani imamo marsikaj pokazati, zlasti v pogledu krščanske ljubezni. Pred leti se je tu začelo gibanje hindujske vere "Rama Krišna Mission." Pripadajo mu hindujci višjih kast. V začetku so bili zelo naperjeni proti nam. Toda naša prednica je vodilne nekajkrat povabila v naše sirotišnice, da so si naše delo od blizu ogledali. Zdaj nam radi pomagajo in — začeli so s svojimi nunami: številne hčerke bogatih indijskih družin se odločajo, da posvete svoje življenje ubogim in žive skupaj kakor nune. Tega poprej med hindujci ni bilo, zgled katoliških redovnic jih je prepričal.

Lanski evharistični kongres v Bombaju je prinesel mnogo luči, to se šele zdaj kaže. Le žal, da tudi po Indiji komunisti uničujejo smisel za vse duhovno in versko. A upati je, da bo globina indijske duše to nevarnost premagala.

V naši bolnišnici srečujem bolniki najrazličnejših ver. Po veliki večini so verni in molijo po svoje, pa tudi nam se priporočajo v molitev. Če prejmejo od svojcev k bolniški postelji cvetje, najlepše šopke dajo na našo kapelo. Celo vladni minister, ki je bil v naši bolnišnici 27 dni in je bila njegova soba kot cvetlični vrt, mi je dal vsak dan najlepše cvetje za cerkev. Potožil mi je, da v deželi ni miru, ker je zlasti mladina krenila s poti miru in ljubezni na pot nemira in sovraštva. Res je vedno več nemirov, ki jih večinoma povzročajo študentje.

SLOVENŠČINA ZA SLOVENCE

Vlasta Klemenčič

TAKO SE JE IMENOVAL RADIJSKI PROGRAM, ki ga je — še pred zadnjo vojno — vodil na ljubljanski postaji znani jezikoslovec, gimnazijski profesor Rudolf Kolarič. Že v tisti dobi je čutil potrebo po izboljšanju živega slovenskega jezika. Njegov program ni bil namenjen preprostemu ljudstvu, temveč takoimenavani inteligenci.

V času, ko smo se učili slovenščine vsaj pet šolskih ur na teden, ko smo govorili, čitali in pisali samo slovensko, so jezikoslovci še vedno popravljali napake, ki jih je Slovenec prav rad delal v vsakdanjem govorjenju in po malomarnosti tudi prenašal v pisano besedo. Prof. Kolarič je poudarjal važnost čistosti slovenskega jezika ter svaril, opominjal in rotil slovensko inteligenco, naj posveča veliko pozornost pravilni besedi, govorjeni in pisani.

Po njegovem mišljenju je dolžnost izobražencev, da prednjačijo s pravilno slovenščino in ostali narod vodijo v pravilni uporabi materinščine, kajti "kako naj pričakujemo od preprostega človeka, da bo obdržal čist jezik, če ga pačijo in kvarijo prav tisti, ki naj bi bil njegovi poklicni čuvarji." Boril se je torej proti popačevanju slovenščine. Na eni strani je apeliral na "pisce", katerih beseda, tiskana na papir, ostane trajna, na drugi strani je bodril ljudstvo, naj sega po dobri literaturi, ki nudi lep jezik.

To je bilo pred skoraj 30 leti — v času, ko smo govorili, slisali, pisali in brali samo slovensko.

Danes — pri nas v emigraciji — je uporaba slovenščine zelo omejena. Samo doma v družini, pa zunaj med prijatelji in znanci naše narodnosti, jo moremo ustno uporabljati. Literaturo je težko dobiti — dnevnega časopisja ni. Zato bi morali vsaj obstoječi viri biti jezikovno popolnoma čisti.

Samo en list — mesečnik — imamo Slovenci v Avstraliji. Zahvala zanj gre velikemu pogumu in požrtvovalnosti urednika, ki se krčevito bori za obstoj lista, čeprav ga izdaja pod težkimi — zlasti finančnimi — pogoji. Če upoštevamo te pogoje, bi morali biti hvaležni za vse, kar nam list prinaša — brez ozira na vsebino, brez ozira na jezik.

Pa s tem ne morem soglašati, p. urednik! V zadevi vsebine — nobenih pripomb. V zadevi jezika: prosim, lepo prosim: ne več Gustlna.

Dovolj je požrl dragocenega prostora in tiska s svojo spačenostjo! Morda je bil zamišljen pač kot šaljivo dopisovanje? (I, kako pa! — *Ur.*)

Spominjam se iz Ljubljane Frtavčkovega Gustlna in Korenčkove Nežike, ki sta "imela tud beseda." Takrat — in v dnevnem tisku — morda dobra zamisel. Malo za šalo, malo zares — na političnem polju. Toda danes — tukaj — ko je tako malo dosegljivega slovenskega tiska, se mi zdi, da je Gustl prevelik "luksus" v našem slovenskem mesečniku — luksuz, ki nikomur ne koristi, rajši škodi. Že tako je zelo težko učiti otroke sloveščino, če pa tak jezik čitajo v listu, je popolnoma brezupno.

Dragi Gustl, tudi nate apeliram: nehaj pisati! Če ti pa žilica res ne da miru, pa pač piši, toda pravilno slovensko, da bomo imeli užitek in veselje, ko bomo brali tvoje dovtipe. Potem ne bomo prisiljeni reči o tebi s slovenskim pesnikom — seveda zate posebej prirojeno:

Očetov naših jezik spakedravši

si kriv, da čudi se otrok tvoj članek bravši.

Tudi humoristične reči se prav čedno berejo v pravilni slovenščini — kar spomni se na Milčinskega in njegove užitne zgodbe.

Sicer je pa morda moj apel na Gustlna in urednika kar odveč. Koliko Slovencev v Avstraliji — posebej v Sydneyu — se zanima za lepo slovenščino in njen krepak obstoj? Zdi se mi, da je dala odgovor na to vprašanje lanska RAZSTAVA SLOVENSKEGA TISKA V SYDNEYU...

Z veliko požrtvovalnostjo jo je priredil urednik "MISLI". Kakšno je bilo zanimanje naše "javnosti"? Dobro urico po odprtju razstave je bila dvorana spet popolnoma prazna. Nikjer nikogar! Koliko ljudi je bilo v dvorani poprej, ne vem. Naneslo je, da sem nekaj pozneje prišla. Človek bi pričakoval, da se bodo ljudje zadržavali pri mizah z razstavljenimi tiskovinami pozno v večer, saj je bilo toliko periodikov tam, da je bilo nemogoče v naglici vsaj površno pregledati, kakšni so in od kod. Pa je vse minilo v dobri uri! Zaman je prireditelj čakal nadaljnjih zapoznelih obiskov — po mojem odhodu je razstavo zaprl. Mrak je padal na Sydney in mrak je padal na slovensko narodno zavest...

Potem je v novembrski številki MISLI p. Vale-rijan v nekaj vrsticah omenil razstavo, v januarski je pa urednik sam objavil spisek razstavljenih publikacij — meni se je zdelo to pravo izzivanje ali vsaj vabilo čitalec, naj se oglase. Pa se ni nihče

zmenil. Kaj res ni nikomur mar, če slovenščina med nami živi ali pa že jutri — umre?

Ob razstavi slovenskega tiska so se mi budili različni občutki. PONOS! Številčno tako majhen narod, tako razkropljen na vse strani sveta, pa še vedno kaže ogromno narodnostno vitalnost in zavest! OSRAMOČENJE! Kako s Slovenci v Avstraliji? Prav gotovo nas je nad 10,000, pa zmoremo eno samo tiskano glasilo — mesečnik!

Oh, saj smo imeli še druge — tri, štiri — kje so? Umrli so že kar v detinstvu! Pokopal jih je rak slovenske brezbriznosti. Brez finančne podpore in sodelovanja s prispevki ne more nobeno glasilo vztrajati. Torej samo MISLI še obstajajo — ne zato, ker jih ljudje bogve koliko podpirajo — pač pa zato — tak vsaj je moj vtis — ker se je urednik zagrizel vanje in jih ne pusti zaspati za nobeno ceno. Imamo torej človeka, ki mu je slovenski jezik drag in mu nobena žrtev ni prevelika, da bi se je zbal za vzdrževanje tega edinega našega lista.

Tole moje pisanje zveni morda ostro, preostro. Morda je pa vendar naši današnji brezbriznosti potreben "shock treatment". Če bo urednik ta spisec objavil, bo verjetno izzval polemiko. Jaz sem jo pripravljena sprejeti — kaj pa p. urednik?

(ODGOVOR: Polemike ne, pač pa — dialog! —
Ur.)

PTICA SELIVKA

I. Burnik

*Selivka sem, vsa skromna drobna ptica,
iz gnezda sem zletela v ta prostrani svet —
Morda le še kdaj se snidem s tabo spet,
o rodna gruda — žgancev polna žlica!*

*Moj dragi dom, dvakrat požgani prag,
oropano obzidje domačije —
potem je bil premagan naš sovrag
v junaškem boju sredi Furlanije.*

*Togodna siga kraške gmanje krije
in sunkoma odpada z mandljev cvet, —
V vrtincu peham mimo tožnih let:
nekoč bolest v veselju se umije.*

Po jezeru bliz Triglava čolnič plava . . .

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

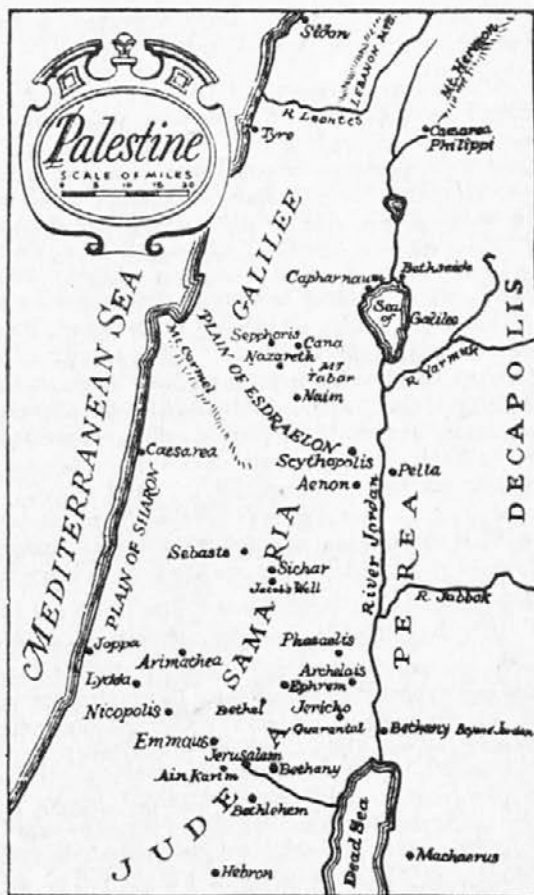
CIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUS SE SREČA Z MARTO

Ko je torej Marta slišala, da prihaja Jezus, mu je šla naproti, Marija pa je sedela doma. Marta je rekla Jezusu; Gospod, ko bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl. A tudi zdaj vem, da ti bo Bog dal, kar koli ga poprosiš. — Jezus ji reče: "Tvoj brat bo vstal." — Marta mu odgovori: Vem, da bo vstal ob vstajenju, poslednji dan. Jezus ji reče: "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v me veruje, bo živel, tudi če umrje; in kdorkoli živi in v me veruje, vekomaj ne bo umrl. Veruješ to?" — Da, Gospod, mu reče Marta, jaz verujem, da si ti Kristus, Sin božji, ki mora priti na svet.

Po teh besedah je odšla in poklicala na tihem svojo sestro Marijo in rekla: Učenik je tukaj in te kliče. Ta je hitro vstala, ko je slišala, in šla k njemu; Jezus namreč še ni bil prišel v vas, ampak je bil še na kraju, kjer ga je bila srečala Marta. Ko so torej Judje, ki so bili z njo v hiši in jo to-

Lahko si mislimo, da je po naročilu Marte in Marije nekdo posebej pazil in od daleč gledal, kdaj se bo Jezus z apostoli pokazal na poti v Betanijo. Kakor hitro ga je zagledal, je pohitel k Marti, ki je bila gospodinja, in ji povedal: Prihaja! Brž je vstala in mu hitela naproti. Sestala sta se nekje ob robu vasi, kjer se je Jezus nekoliko ustavil.

Marti je še vedno v mislih žalost, da Jezus ni bil pri njih, ko je Lazar umiral. Gotovo bi mu ne bil pustil umreti. Jezus počasi napeljuje Martino misel drugam: Lazar ne bo ostal v grobu . . . Marta kot dobra Judinja zvesto verjame v vstajenje na sodni dan, pa misli, da jo Jezus tolaži s to versko resnico. Ta tolažba ji je kar dovolj, spomni se pa, da sestre Marije še ni obvestila o Jezusovem prihodu. Odhiti, da jo pokliče. Medtem se je gotovo nabralo dosti drugih okoli Jezusa in so se spustili z njim v pogovor, Marta jim je za nekaj časa dala priložnost, da so bili sami z njim.

lašili, videli, da je Marija hitro vstala in šla ven, so šli za njo, misleč, da gre k grobu, da bi se tam zjokala.

JEZUS SE SREČA Z MARIJO

Ko je Marija prišla tja, kjer je bil Jezus in ga je zagledala, mu je padla k nogam in mu rekla: Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umrl. — Ko je tedaj Jezus videl, da joka in jokajo Judje, ki so prišli z njo, se je v duhu raztožil; in zahrhtel je ter rekel: "Kam ste ga položili?" — Reko mu: Gospod, pridi in poglej. In Jezus se je zjokal. Judje so tedaj govorili: Glejte, kako ga je ljubil. Nekateri izmed njih so pa rekli: Ali ni mogel on, ki je odprl oči slepemu, tudi storiti, da bi ta ne umrl?

JEZUS OŽIVI LAZARJA

Jezus se spet raztoži in gre k grobu. Bila je to votlina in k njej je bil prislonjen kamen. Jezus veli: "Odvalite kamen!" — Marta, sestra umrlega, mu reče: Gospod, že dehni, kajti leži že četrti dan. Jezus ji reče: "Ali ti nisem dejal, da boš videla slavo božjo, če boš verovala?"

Odvalili so torej kamen. Jezus pa je povzdignil oči kvišku in rekel: "Oče, zahvalim te, da si me uslišal. Jaz sem vedel, da me vselej uslišiš, toda zaradi okoli stoječega ljudstva sem rekel, da bi verovali, da si me ti poslal."

In ko je to rekel, je zaklical z močnim glasom: "Lazar, pridi ven!" — In umrl je prišel ven, povezan na rokah in nogah s povoji, in njegov obraz je bil ovit s prtom. Jezus jim reče: "Razvezite ga in pustite, naj hodi!"

VELIKI ZBOR JUDOV ZASEDA

Mnogo Judov, ki so bili prišli k Mariji in videli, kaj je Jezus storil, je verovalo vanj; nekateri izmed njih so pa odšli k farizejem in jim povedali, kaj je Jezus storil.

Sklicali so torej veliki duhovniki in farizeji zbor in so govorili: Kaj naj počnemo, ker ta človek dela mnogo čudežev? Če ga tako pustimo, bodo vsi verovali vanj in prišli bodo Rimljani ter pokončali ta kraj in naš narod.

Eden izmed njih, Kajfa, ki je bil tisto leto veliki duhovnik, jim je rekel: Vi nič ne veste in ne pomislite, da je za vas bolje, da eden umrje za ljudstvo in ne propade ves narod. — Tega pa ni rekel sam od sebe, ampak je kot veliki duhovnik tistega leta prerokoval, da mora Kristus umreti za narod; pa ne samo za narod, ampak da bi zbral razkropljene otroke božje. Od tega dne je bilo torej med njimi sklenjeno, da ga umore.

"GOSPOD, KO BI BIL TI TUKAJ"

Z istimi besedami, kot poprej Marta, zdaj pozdravlja Jezusa Marija. Sta pač vse te dni skupaj premlevali to misel in je ob snidenju z Gospodom kar bruhnila iz nji. Jezusa je ta ponovni vzklík ljubečih sester izredno ganil. Seveda je imel ves čas namen, da oživi Lazarja, zdaj se mu pa zdi čas, da s tem pohiti. Marija je vsa v joku, ne spuščá se z njo v versko razmišljanje, kot se je malo prej z manj čustveno Marto. Njega samega premagajo človeška čustva in nič se ne sramuje, ko se sam z jokajočimi zjoka.

"LAZAR, PRIDI VEN!"

Popis tega dogodka v evangeliju nam daje poleg drugega dobro sliko, kako so Judje v tistih časih "pokopavali" svoje mrliče. Bolj pravilno bi morali reči "shranjevali". Tudi Lazar prav za prav ni imel groba, imel je samo "shrambo". Vse to velja tudi za poznejši Jezusov "pogreb". Iz dogodkov zadnjih treh dni svetega tedna razvidimo, kako se oba popisa lepo ujemata.

Kratek "dialog" med Jezusom in Marto nas spet opozori na praktično usmerjenost te ženske, pa tudi na Jezusovo vedno pripravljenoost za pojasnilo. "Slava božja" bo vsekakor v tem, da bo Lazarjevo obujenje neovrgljiv dokaz za Jezusovo božjo moč in poskušstvo.

Iznenadi nas Jezusova molitev k Očetu, preden pokliče Lazarja nazaj v življenje. Zakaj ne moli po tistem, zakaj tako glasno? Če še enkrat s premislekom preberemo njegove besede, pač ne bo treba posebnega pojasnila.

URADNA SEJA VRHOVNEGA JUDOVSTVA

Zelo verjetno so tisti "nekateri" nesli poročilo judovskim voditeljem z dobrim namenom. Naj se tudi oni prepričajo o tem, da morá pač biti Jezus napovedani Mesija, pa naj reče kdo, kar hoče. Toda farizej ostane farizej, niti dogodek ob Lazarju ga ne zmehča. Zaradi čudeža samega si ne upajo napaсти Jezusa, vso zadevo obrnejo na politično plat. Rimljani, okupatorji Palestine! Te bo Jezus izzeval! Zdivjali bodo in gorje nam!

Gola hinavščina! Dobro so vedeli, da se Jezus ni nikoli s politiko bavil. Treba mu je pač take nemene podtakniti. Predsednik Kajfa porabi to politikanje in kratko zaključí: Umreti mora, preden Rimljani kaj ukrenejo zoper nas vse! Njegove besede so bile "preroške" — kot velikemu duhovniku mu je Bog sam navdihnil besede, čeprav jih sam ni razumel v "duhovnem" pomenu. Razumel jih je evangelist, zato dostavlja svojo razlago, ki je tudi božja. Jezus bo umrl za vse ljudi, ne le za Jude.

O SLOVENSКИH IMENIH MESECEV

Pepe Metulj.

IZ DOMOVINE MI JE BRAT POSLAL le-tošnji Koledar celjske Mohorjeve in kar začuden sem bil, ko sem zagledal, da v njem neki Jože Stabej na dolgo piše v slovenskih imenih mesecev. Takoj sem se spomnil na Janeza Primožiča in vsaj za prve tri mesece pregledal, če je dobro razložil, odkod slovenska imena. Ko sem pa v marčni številki bral o urednikovi "koincidenca", sem si rekel: tudi ta Koledar mi je prišel v roke kot "koincidenca." Jaz bi najrajši po domače zapisal, da se je tako "urajmalo", pa se bojim čmrlja in Klakočerja...

Telefoniral sem p. uredniku in mu ponudil Stabejevo razpravo, če bi jo morda hotel porabiti za MISLI ali jo poslati Janezu Primožiču za uporabo. Pa mi je povedal, da ima Koledar tudi sam, za MISLI naj pa kar jaz napišem. Malo sem se ustrašil, malo sem pomislil, potem sem pa rekel: zakaj pa ne! Saj je med menoj in MISLIMI še — urednik . . .

Jože Stabej piše, da se najdejo slovenska imena mesecev prvič skupaj zapisana v neki listini iz leta 1466. Torej je od takrat že 500 let. Zapis je shranjen v državni knjižnici na Dunaju. Imena so zapisana v nemškimi (gotskimi) črkami takole:

Prosynicz — Setstzann — Susecz — Maly trawen — Weliky trawen — Bobouczwett — Maly Serpan — Veliky Srpan — Poberuch — Listognoy — Kozowperschk — Gruden.

Od današnjih imen se ločijo: maj — bobovcvet, september — poberuh, oktober — listognoj, november — kozoprsk.

Posamezna imena mesecev, ne tako skupaj kot v tej listini, se pa najdejo že v stoletjih pred 1466 in se ne ujemajo vedno z imeni iz tega leta. Tudi pozneje, tako piše Stabej, so se v raznih časih in zapiskih imena mesecev med Slovenci spreminjala, ne za vse mesece, za nekatere pa. Stalno so Slovenci sprejeli današnja imena mesecev šele pred dobrimi sto leti.

Oglejmo si zdaj posamezne mesece, kako so prišli do svojih imen v slovenščini in kaj imena pomenijo.

Januar — prošinec

Stabej piše, da Slovenci v Prekmurju tako imenujejo mesec december in to še danes. Meni je to novo, pa bo menda že res. Potem piše da so v teku časa Slovenci ime za mesec januar tako spreminjali, da se lahko reče: kolikor glav, toliko misli. Primož Trubar je zapisal: prozimec in je

njegovo ime povezal z zimo. Potem še nekateri drugi tako.

Nekateri so pisali: prošinec. Mislili so, da prihaja od prosa. To pa zato, ker so pekli "poprtnik", božični kruh, iz prošene moke, ko druge še niso imeli. Poprtnik (ali poprtnjak) so imeli "pod prtom" do sv. Treh Kraljev.

Še drugi so mislili, da je v besedi prošinec skrita beseda prositi. Zakaj naj bi bil januar prošnji mesec, so razlagali tako, da v predpustnem času fantje in dekleta molijo, da bi se dobro poročili.

Vse te razlage so zavrgli pozneje učeni možje, posebno slovenski učenjak Miklošič. Tako je obveljalo, da se beseda izpeljuje od glagola "prosevati" ali prosiniti, ker takrat začne sonce bolj sijati — že zato, ker se dan daljša. Tako razlago smo brali tudi v Primožičevem spisu in to je v skladu s tem, kar piše Stabej.

Februar — svečan

V starih zapiskih se bere: sečan, sičen, sičan, sječanj, in podobno. V Prekmurju je to ime za januar, piše Stabej. Miklošič pravi, tako piše Stabej, da ime prihaja od besede "sečem" — sekati. Nekoč so si ljudje v tem mesecu napravljali drva in so posekavali drevje. V cerkniškem jezeru je bil nekoč otoček, ki se mu je reklo: Drvoseč.

Februar je bil za Slovenca dolgo — sečan. Pozneje se je vrnil vanj "v" in zdaj imamo — svečan. Pisali so: svičan, od leta 1824 naprej pa svečan in tako še danes. Sedaj seveda ime februarja slovenščini spominja na sveče in tudi to je naš Primožič pravilno omenil. Učeni jezikoslovec frančiškan p. Stanko Škrabec je pribil:

"Svečan je dobil svoj v ali od svečnice ali od sveč, ki od kapa visijo; pa je v resnici vendarle sečan, to je mesec, ko se drevje seka".

Povsod pa menda še danes ni pozabljen — sečan. Stabej piše, da je še leta 1957 neki Andrej Ambrožič, 70let star, v vasi Barka pri Vremah za februar rabil ime: sečan.

Marec — sušec

Marcu so dolgo časa Slovenci rekli tudi brezen. To ime ni veljalo samo za marec, ponekod so tako rekli februarju, drugod zapet aprilu. Namesto brezen je bilo slišati tudi breznik. Imel je pa marec še druga imena: sušnik, postnik, cepljenjak.

Nazadnje je obveljalo današnje ime: sušec. Pomeni pa to, da je zemlja v marcu že toliko "su-

ha", ko sneg odhaja, da jo je mogoče obdelovati. To bi bilo v pomenu, ki ga rabimo v zemljepisju: toliko morja, toliko suhe zemlje je na svetu. Pri Primožiču smo brali, da je morebiti ime od tod, ker so se ljudje v postu — posušili. Po razlagi bolj učenih ljudi to ne bo držalo. Blizu pa je, saj vidimo, da se je marec imenoval tudi — postnik.

Na široko razlagajo tudi ime brezen. Lahko da prihaja od breze, ki daje ta mesec brezov sok in začne polagoma zeleneti. Drugi mislijo, da se mu zato tako pravi, ker se ta mesec mačke brezajo. Ta misel je dolgo imela svojo veljavo.

Da bom vzporeden s Primožičem, sem zdaj dal v objavo samo tri mesece. Ko bo Janez obdelal

nadaljnje tri, bom pa spet pisal. Ne bi ga rad prehitel, naj po svoje pove. P. uredniku pa lepa hvala, ko bo moral moj spis v boljšo obliko spraviti.

Pripis: Pozabil sem povedati, da sem bral, da so Rezijani nekoč rekali februarju Mali mesec, ker ima samo 28 dni. Tudi to sem namreč bral v Stabejevi razpravi.

PESEM na strani 105 nam je poslal v natis priden naročnik Marjan Lavko iz Melbournu. Piše, da je pesem zložil njegov oče, ki je koval pesmi še v časih prve svetovne vojne. Pod svojim pesniškim imenom se je pred časom oglašal že tudi v VESTNIKU slov. društva v Melbournu. — Čestitke Zmagošlavu na 70 letnici ta mesec! — Ur.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

PRAZNOVAL SEM VELIKO NOČ

Velikokrat sem si želel, da bi šel v Melbourne k slovenski maši. To je dosti daleč od nas. Oče mi je že davno obljubil, ali ni mogel, ker stalno dela, še na velikonočni ponedeljek bi moral, ali je rekel ne! Na veliko soboto smo imeli obisk. Prišli so po nas Uršičevi iz St. Albansa in vsi smo šli k njim. Vedel sem, da bo opolnoči maša v Kew. Prosil sem očka, če lahko grem k Vstajenju. Seveda mi je dovolil. Saj bi vsi šli, pa so morali nazaj domov, ne moremo pustiti prašiče toliko časa same.

Nisem se mogel načuditi lepoti v Kew. Vse je bilo krasno razsvetljeno in polno ljudi. Ko je p. Bazilij vsem voščil veselo veliko noč, sem iz srca želel, da bi bila zraven očka in mama, da bi slišala. Prvič sem imel velikonočno svečo v roki in ponavljal krstno obljubo.

Dolgo je trajalo opravilo, pa meni je čas zelo hitro minil.

Ko sem zadnjič pisal v Kotiček, je moj očka od veselja imel solzne oči, ko je čital. Od tega je že dolgo. Očka, zdaj boš spet čital in boš vesel, ker veš, da te bom vedno ljubil. — Vsem lep pozdrav! — **Tonče Baloh**, Riddell, VIC.

UREDNIK TONCU — IN DRUGIM

Dragi Tonče: — Tako lepo si napisal, da je res škoda, da tako poredko pišeš. Vsaj šestkrat na leto sedi k pisanju, saj prašički ne čakajo samo nate. Ali ni škoda, da je KOTIČEK v MISLIH skoraj prenehal? Ali ste se vsi nekam polenili, še Urši-

Misli, April, 1967

čeve kar precej? In še drugih je bilo veliko, ki so pisali, pa se imen zdajle ne spomnim. Ne smejo mi zameriti, saj če so oni pozabili na KOTIČEK, smem tudi jaz nanje pozabiti, ali ne? Kar oglasite se spet, pa se bom spomnil, kdo ste in od kdaj se poznamo. — Vdani p. **Bernard**.

KAJ MAJDICA ZNA

Mirko Kunčič

Prvi BOG OČE — ustvaril me je.
Drugi BOG SIN — odrešil me je.
Tretji DUH SVETI — posvetil me je
Četrta MARIJA — najlepša Gospa.
Peti je' ANGEL — v nebesa peljā.

Potlej pa pride koj MAMICA zlata,
OČKA IN SONCE in pisana TRATA.

Mamica ziblje me, preden zaspim,
sladko smehlja se mi, ko se zbudim.
Očka me s prstom širokim žgečka,
ko gre od doma, poljubček mi da.
Sonce vsak dan skozi okno pokuka,
z žarkom srebrnim za nos me pocuka:
"Majdica, vstani, do osem že znaš
šteti, nauči se še Očenaš!"

Hojej, ti sonček, me slabo poznaš,
Majdica zna tudi že Očenaš!

NAPIŠITE ODGOVORE

1. Kateremu človeku se mora vsakdo odkriti?
2. Kateri je večji, prst ali prstan? Za koliko je prstan večji?
3. V katere sode ne moremo vlti ne vina ne vode?

O B I S K I

Za Misli napisal

Vinko Beličič, Trst

II — I.

ŠOLSKI SLUGA MIŠIGOJ se je postaral za tri leta, pa se mu to nič ne pozna. Krotko opravlja svojo res ne pretežno službo, in vezi med nama je vedno več. Tudi jaz sem namreč še zmeraj isto: suplent. Ko moje čile kolegice in kolegi sredi februarja že spet spopolnjujejo velike tanke roza in sinjkaste papirje za prihodnje leto, katero jim v smislu državnih zakonov takorekoč ne more ubežati, gledam jaz skozi okno ko kakšen gobavec, ki mu počasi odzvanja.

In vendar: Bog je še dalje moja čvrsta trdnjava!

Letos sem se vrnil iz šole s težkim svežnjem papirja, ki ga je Mišigoj skrbno iztrgal iz odsluženih šolskih zvezkov in mi ga pripravil. Vse liste je lepo uravnal in prevezal z vrvice — in grozno je bil vesel mojega začudenja in hvaležnosti.

Mar ni bil to namig, naj se z vsem srcem obrnem na nebeške sile za navdih? Toliko belega, čvrstega, črtanega papirja — kakšen roman bi bilo moč napisati nanj, ko bi imenovane sile uslišale mojo prošnjo, kakor so jo nekdanj uslišale velikim mojstrom, ki jih zdaj (žal brez večjega odmeva) razlagamo mlademu rodu!

Toda nebeške sile so ali oglušele ali komu drugemu z navdihom razdražile umetniško žilo, podelivši mu hkrati tudi nov način izražanja, ki je danes sicer neumljiv, a bo čez pol stoletja visoka šola vsega najpopolnejšega — in zlata jama novih doktorandov.

ZBORNİK IZ ARGENTINE

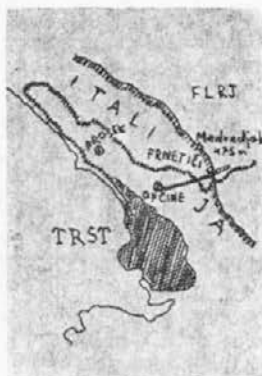
Dotiskan, odposlan — zdaj prečka ocean —
kdaj točno bo pri nas — povedal nam bo čas —
verjetno, upam vsaj — prinese nam ga maj.

Debele bukve so — strani nad štiri sto — besed in slik milijon — ne bo nam dan — zastonj...

Dolarja dvakrat dva — to skupaj štiri da —
napravi trden sklep — brž sežem ponje v žep —
bom bral ga mesec cel — vsak dan bom bolj vesel.

Zakasnili se je res — težav je bilo vmes — le
nič kaj ne zameri — odšetej dolarje ŠTIRI!

Ostati mi je torej krotko na zemlji, kar je tem laglje, ker v vrtoglavi prozi vsakdanjega življenja niti sanjati in hrepeneti več ne utegnem. V deželi namreč spet gospodari sezona obiskov z Vzhoda, zakaj ljudje se imamo, kot kaže, vedno rajši. . .

Dasi ga ni letnega časa ne mesca ne dneva, ko bi zjutraj človek mogel reči: "Danes ne bo nikogar!", se pravi val pojavi okoli prvega maja, ko delovni ljudje v tisočih zapuste bližnjo deželo socializma, da se odpočijejo in se opomorejo jugozahodno od Frnetičev. Kot so se z oljem za noč oskrbele pametne svetopisemske device, tako se tudi sodelavci "graditeljev socializma" temeljito založijo s poceni domačim bencinom, da si prihranijo dragocene devize. In iz različnih virov zbrani tuji bankovci iznajdljivim ljudem omogočajo uresničiti prenekateri sen.

Velike, srčkane in vedno snažne punčke v ogromnih škatlah (človek bi jih samo gledal in gladil po laskih), ki so v tisoč in tisoč domov onkraj Frnetičev prinesle sen o razkošju, so se umaknile predmetu, ki je postal simbol civilizacije: pralnemu stroju. Toda gléj, pojavil se je problem, ki ga pri milih punčkah ni bilo: katera znamka je najboljša? Ko se ti ponujajo in hvalijo CANDY, CAS-TOR, FIDES, IGNIS, INDESIT, NAONIS, REX, TRIPLEX, ZOPPAS — vsi beli, vsi superavtomatični, vsak s svojim skrivnostnim imenom: katera boš izbral, da prekosiš soseda, znanca, prijatelja? O vsaki znamki si že slišal kaj dobrega in mogoče tudi manj dobrega, izbirati pa moraš sam... in sicer po možnosti tako, da se no boš kesal.

Ko potekajo zadnje ure zadnjega dne prvomajskih praznikov, si z jarkimi lučmi urno tipljejo pot proti Frnetičem avti drug za drugim — in na vsakem je v velikim kartonu skrbno privezan pralni stroj. Čebele delavke se tako s sladkim tovorom vračajo s pašnika v svoj panj. . .

“Če Bog da srečo, se poleti vidimo!”

To sporočilo pride tisti čas, ko čeljusti zime kar ne popustijo. Človek se naznanila razveseli ko tolažilne napovedi dolgih, toplih, svetlih dni. Če se oglasi kak iz skušnje rojen pomislek, je tudi tolažba brž pri roki: “Kje je še to!”

Ko pa v naglih skokih prispe vroče poletje in z veliko svetlobo zakraljuje v naši suhi deželi, bi jaz, ki nisem nič kaj od morja, rad samo dežja, mraka in tišine, da v miru malo pobrskam po svojih papirjih in preberem kakšno knjigo. Posebno me mika novi roman “Mitra in žezlo”, ki baje tako spoštljivo vihti kabilnico imenitnikom zlatega srednjega veka, da bralcu silijo solze v oči. . . solze smeha, ki jih pisatelj mogoče ne bi bil vesel, ki pa kljub temu raztapljajo trdo rjavino vsakdanjih tegob v srcu.

No, usoda mi ne privošči tega užitka, ker sem grešen človek. Saj takrat, ko pol ljudi pije pivo, a druga polovica liže sladoled, Bog širokosrčno podeljuje srečo vsem, ki bi me radi videli. Pogovore dokončujemo na kavarniškem vrtu, in sicer bi me radi videli. Pogovore dokončujemo na kavarniškem vrtu, in sicer pod prevesi, proč od pločnika, tako da ne more že vsakdo pljuniti pred našo mizico.

“TEMNE SLUTNJE”

SLOVENSKEGA TRZACANA

.... (Iz pisma A.D.)

Dasi je slovenska zavest v tukajšnjih krajih (na Tržaškem) po zaslugi zavednih slovenskih duhovnikov še dokaj krepka, vendar se vsakemu Slovincu nehote vriva težka slutnja, da morda ni več daleč tisti čas, ko v teh krajih ne bo več slišati slovenske besede in slovenskega petja, ker bodo Slovenci utonili v tujem morju.

Razlog za to temno slutnjo je predvsem ta, da se v teh krajih poraja tako malo otrok. Kjer je pa v družinah otrok malo, tam je tudi malo duhovniških poklicev. Če pa ne bo slovenskih duhovnikov, ki so bili in bodo vedno buditelji slovenskega naroda, tedaj bo slovenska govorica in njena pesem obsojena na smrt. Tega se bojimo.

Že sedaj so slovenski duhovniki v teh krajih prezaposleni, ker je več gospodov, ki bolehajo in ne morejo vršiti svojih dolžnosti kot bi bilo treba. Molimo, da bi se vsaj ob vsakem božičnem prazniku v slovenskih zakoncih zbudilo neutešljivo hrepenenje po otroškem joku in vrišču, po prešernem rajanju mladine, da nas čas morda ne zapiše v mrtvaško knjigo, kajti prav v družinah s številnimi otroci je rešitev slovenstva v teh krajih in v tem je lepota in čar božičnih praznikov.

V Marčni številki smo poročali, kako je sv. oče sprejel svečo iz rok zastopnikov SLOVENIKA, msgr. Vodopivca in Rafkota Valenčiča. Pričujočo sliko nam je poslal naravnost iz Rima msgr. Jezernik, ki ima največjo skrb za razvoj SLOVENIKA.

IZ ČRTICE: GOSPOD MATEVŽ

Ivan Cankar

"NE ZAMERITE, GOSPOD PISATELJ!" je rekel gospod Matevž ter je stopil v drugo sobo. Ko se je povrnil, je bil ogrnjen v rdečežolto haljo, kakor so jih nosili dedje, na glavi je imel rdečežolto čepico z bingljajočim čopom; prinesel je veliko steklenico in dvoje čašic.

"Pokusite!"

Slivovka je bila res imenitna, koj mi je poglalo ogenj v lica. Gospod Matevž je zatisnil oči, ko je pil, nato pa počasi in očitajoče zmajal z glavo ter se trpko nasmehnil.

"Kaj pijejo ljudje dandanašnji, moj Bog, kaj pijejo? In za kakšne denarje! . . . Naročite slivovke, gospod pisatelj — kaj vam bodo dali? Gnojnice, ne zamerite! . . . Tole mi je bil prinesel brat, tam iz polhograjskih hribov . . ."

Pomolčal je; njegove misli so se bile najbrž kar nenadoma napotile v tiste kraje, koder je nekoč prepevaje hodila njegova mladost. Moten in sanjav je bil njegov pogled, vzdignil se je ves zamaknjen proti stropu, nato je romal križem po stenah ter se vzdramil ob podobah, ki so visele tam.

"To je umetnost!" je pokazal s prstom gospod Matevž. "Toliko govore dandanašnji o umetnosti . . . pa če pogleda človek te reči, te nove, kaj vidi? Zadnjič sem si bil ogledal podobo, ki so jo tako hvalili — in kaj je bilo, kaj pravite, gospod pisatelj? Kozolec je bil, čisto navaden kozolec, še celo prazen kozolec, in človek je moral stopiti za tri klastre nazaj, da je mogel razbistriti, če je tisto res kozolec, ali če ni morda skladovnica drv . . . Kaj pomeni kozolec in zakaj ga je treba slikati? Ali vas navdušuje, navdaja z občutki . . . prazen, podrt kozolec? In kako bi ga obesil na steno, v kakšen okvir bi ga vtaknil? Podrt kozolec, pa zlat okvir! . . . Glejte tam, gospod pisatelj — Benetke in doževa palača! Vse resnično . . . prav kakor je . . . ali ste že bili v Benetkah? — In tam . . . naše planine! S prstom vam lahko pokažem, kateri je ta in kateri je oni vrh; umetnik jih je bil zadel, razvrstil in premeril skoraj še bolje kakor fotograf! . . . Ali tam glejte — beduini v puščavi! Kar vročina oblije človeka in zažeja ga, če jih pogleda! . . . Tukaj so ideje, človek nekaj vidi in nekaj občuti — kaj bi občutil ob kozolecu?"

Po stenah so visele podobe v širokih, pozlačenih, že opršenih okvirih. Podobe, kakor jih ponu-

jajo popotni židje od hiše do hiše in od vasi do vasi. Gospod Matevž jih je ogledoval po vrsti, časih je zatisnil eno oko, z drugim pa je veselo pomežikoval.

"Ste brali o tistem umetniku, gospod pisatelj?"

In pripovedoval mi je o znamenitem grškem umetniku, ki je naslikal grozdje tako verno, da so ga prišli vrabci zobati . . .

"To je bil umetnik, križ božji, to je bil umetnik! . . . Dandanašnji, kje je umetnost dandanašnji?"

Zmajeval je bolešno z glavo ter točil.

"Pijte, gospod pisatelj, zares imenitna slivovka . . . od mojega brata iz polhograjskih hribov . . . In kako je z našimi pesniki dandanašnji? Bog se usmili! Idej ni, idej, gospod pisatelj! Kje je Lovro Toman, kdo ga še pozna? Ta je imel toliko idej . . . toliko idej!"

Gledal je zamišljen proti stropu, čisto motne, od spominov zasenčene so bile njegove oči. Zelo je bil ginjen in dolgo ni spregovoril. Poznal sem to njegovo ginjenost in sem jo molče spoštoval. Obšla ga je včasih kar nenadoma, brez povoda, kakor obide nekatere druge ljudi, kadar si mislijo, kako lepo in žalostno bi bilo, če bi, recimo, ležali zdajle na mrtvaškem odru, tihi, blede, nepremični . . . ter bi se razlegalo po hiši ihtenje, razlegale se brezupne prošnje: "Vzdrami se, oj vzdrami se!" . . .

ŽALOSTEN NOCTURNO

I. Burnik

Res ne vem:

Li tudi pesem je obrt,

li pesniki smo obrtniki?

Razmišljam — a ne vem, ne vem.

Muza joče . . .

Optimizma narod hoče!

Kaj to, kar duša mi okuša,

kaj občutki in globine,

kaj za to, če srce v boli gine!

Pomni, muza, pomni:

pesimizma nikdo noče!

AKCIJA ZA DOM

KADAR GOVORIM ALI PISEM O AKCIJI ZA DOM, začnem nehote misliti na denar, zato tudi danes ne bom delal izjeme.

Že dolgo se akcionarji ukvarjamo s problemom, kako doseči cilj — \$7.000 za tretjo obletnico AKCIJE. Pomislite, ko smo že skoraj izgubili upanje, je zopet posijalo sonce

Zopet bomo imeli **nagradno žrebanje** (guessing competition) Tokrat bo prvi dobitnik veliko volj pester in bogat. Izbrali si boste lahko pohištvo za sprejemnico, za spalnico ali kuhinjsko opremo.

Prvo nagrado je AKCIJI ZA DOM podarila znana tврdka s pohištvo v Sydneyu. Ostali dobitki bodo tudi zelo bogati. Vse podrobnosti bodo objavljene v prihodnji številki MISLI.

Srečke bodo po 50c in upamo, da ne bo nobenega rojaka, ki si ne bi nabavil nekaj srečk.

Naj omenim našo naslednjo zabavo — VELIKO VINSKO TRGATEV. Vršila se bo v St. Francis Hall, Paddington. Tudi žandarje in ječo bomo imeli. Pridite vsi!

Patru uredniku moram potožiti, da nisem našel nobenih podatkov o svetniku Rudolfu. Mayerjev leksikon omenja nemško-rimske cesarje, kralje in grofe s tem imenom, na žalost pa nobenega svetnika. Zato smo sklenili, da ne bomo imeli kakega "Rudolfovanja", rajši bomo izvedli na dostojen način tretjo obletnico Akcije s SLOVENSKIM LETNIM BALOM, za katerega še iščemo dvorano. Z njim bo zaključena proslava tretje obletnice Akcije.

Tudi o tem boste več zvedeli v MISLIH pravočasno.

Pozdrav! — Rudi Brežnik.

AKCIJA ZA DOM

V A S V A B I N A

VINSKO TRGATEV

V SOBOTO 15. APRILA V ST. FRANCIS HALL, PADDINGTON, OB 8h ZVEČER.
IGRAJO NOVI MUZIKANTJE, DA BO JEČA POLNA, BODO SKRBELI POSEBNO
IZVEŽBAN ŽANDARJI. — NA SVIDENJE!

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

v a b i n a

MATERINSKO PROSLAVO

v St. Francis Hall, Paddington

v soboto 13. maja o pol osmih zvečer

Upoštevajte trud naših otrok, ki se pripravljajo za nastop v čast materam.
Pridite pravočasno, da se program lahko točno prične.
Po programu na odru družabni večer s plesom.

Z Vseh Vetrov

POLICAJ V BURKI "PARADIŽ", ki jo priobčuje MOST v Trstu, govori v četrtem prizoru: Ne kričite, gospa! Glej no, babnico zadržto, kako se je razpištolila! Mir! Takoj mir! Kdo je nesrečnejši od mene! Kdo pa si bolj želi, da bi lahko opravil na kratko, če ne prav policaj! In povrh vsega še takle, kakršnega me vidite — fant od fare. krepak in neustrašen, ki je navajen zavihati rokave in udariti naravnost. Tudi meni se zdi, da je vse to trapasto in odveč, meni še najbolj, a znam potrpeti. Biti policaj že dolgo ni več enostavno, draga moja! Primeš zlikovca, pri delu samem ga zasačiš, ko bi ga lahko kar pobil ali vsaj vklenil, ampak ne — najprej se je treba vprašati, kakšen je kot človek. To je težko razumljivo in nepotrebno, vem, ampak tako je, gospa. In tako bo, dokler ne bomo bobu rekli bob! Jaz sam sem pri tem še najbolj nesrečen. Poglejte te moje mišice — moram pa spraševati...

"NAŠA LUČ" je zelo lep list za Slovence v tujini, posebno je namenjen našim izseljencem v zahodni Evropi — vse od švedske do Anglije. Izhaja po desetkrat na leto pri Mohorjevi v Celovcu. Letos je stopil v svoj 16. letnik. Začel je kot dvomesečnik v 2,000 izvodih. Kmalu je postal mesečnik in njegova naklada se je redno dvigala. Danes ima že 4,500 naročnikov. V našem denarju je naročnina 2 dolarja na leto.

POLET V ANTARKTIKO za Amerikance je navadno iz mesta Christchurch v Novi Zelandiji do ameriške postaje McMurdo Sound v Antarktiki. Letalo vozi 10 ur, pot je dolga 2,392 milj. Vožnja je kaj monotona, vseskozi sama voda in malo pozneje led. Veliko spremembo pa potniki doživijo v zadevi temperature. Ko odletijo z Nove Zelandije, toplomer morda kaže 80 stopinj nad zmrzovališčem, v Antarktiki pa 20 ali 30 stopinj pod njim. Kakor nalašč za hitro ohlajenje, če vročine nimaš rad.

O VOJSKOVANJU V VJETNAMU je generalni tajnik Združenih narodov dejal lansko leto 24. oktobra — ob 21. obletnici ZN — : "Naj kdo gleda na to vojno tudi s kakega svojega posebnega stališča, dejstvo ostane, da je vojna v Vietnamu ne samo katastrofalna za ondotni narod, ampak prav tako stalna grožnja svetovnemu miru. Nič ne pomaga, morajo se poiskati miroljubne rešitve." — Žal se doslej U Tantu samemu in nobenemu drugemu iskalcu ni posrečilo, da bi našel pot do take "miroljubne rešitve." Seveda tudi papežu ne. Zna-

čilno se zdi za nemoč Združenih narodov, da ob času svoje generalne skupščine preteklo jesen vprašanja vietnamske vojne niti niso postavili na dnevni red. Kot pravcato zrcalo razmer v mednarodni areni so se zadovoljili zgolj z izjavo svojega generalnega tajnika.

GROZDJE ZA IZDELOVANJE VINA v Avstraliji tarejo s stroji, že davno ne z golimi nogami, kot je v navadi še vedno ponekod v Evropi. Nekateri vinski ocenjevalci kritizirajo ta postopek, češ da je tako vino potem slabše. Znana vinska firma McWilliam odgovarja: Če bi bilo to res, kako je mogoče, da je naše vino leta 1965 dobilo v Ljubljani na vinski razstavi kar 18 zlatih medalij. To je dokaz, da vino, ki ga napravljajo stroji, ni nič slabše od onega, ki ga natacajo bose noge.

DVAJSET SLOVENSkih DUHOVNIKOV deluje med izseljenci v zahodni Evropi, verjetno še nekaj več. Po nekajkrat na leto se zberejo na sestanek, največkrat v Nemčiji, da se pomenijo o svojem delu in novih potrebah. Na lanskem jesenskem sestanku so ugotovili, da bi nujno potrebovali še pet duhovnikov za zahodno Evropo: za Francijo 2, za Avstrijo 2, za Švedsko 1. Skušajo jih dobiti iz Argentine ali Združenih držav.

NIKITA HRUŠČOV, MOSKOVSKI PENZIONIST, je sredi preteklega meseca ves nasmejan prišel na volišče za Kosygina. Vprašali so ga, zakaj je tako vesel. Kaj bi ne bil, je rekel, na Stalinovo Svetlano mislim in sem ponosen, da sem njegovega očeta preselil iz mavzoleja na smetišče. Pomislite, kako bi se Moskva stresla, če bi se Stalin ob novici hčerinega odpada v mavzolejevem grobu obrnil. V grobu na smetišču naj se pa obrača kakor hoče, Moskva se ni kar nič stresla.

V TURINU NA LAŠKEM so nabrali za lačne v Indiji nad sto ton hrane. V Indijo so jo spravili z letali. Imeli so najboljši namen. Niso pomislili, da bo zaloga v Indiji domala neuporabna. Ni se pokvarila, bile so po večini pač konzerve, pa pravi teh Indijci niso vajeni, želijo si riža in spet riža. Zelo počasi in težko se navadijo na kaj drugega. Podobno razočaranje kot Turinci so doživeli in še doživljajo nešteti drugi kraji po svetu, ki so se odzvali na pozive papeža in drugih, naj Indiji pomagajo, da ne bodo milijoni od stradanja pomrli. Podoba je, da tudi najbolj iz srca prihajajoča pomoč ne sme biti — prenegla. Svet je preveč zapletena uganka.

EDEN AMERISKIH ŠKOFOV je izjavil: Naši katoličani brez težav sprejemajo in verujejo najbolj skrivnostne resnice naše vere, nič se ne upirajo. Če jim pa govorimo o enako razodeti resnici, da je treba ljubiti bližnjega kakor samega sebe, torej tudi črncem dati enake pravice kot jih imamo beli, kaj pa tedaj? Čeprav je ta verska resnica nam vsem silno blizu, prav nič skrivnostna, rajši vsakemu otipljiva in zato sama po sebi popolnoma jasna, našim "vernikom" ne gre v račune in nam celo zamerrajo, če jim o njej pridigamo. Kako naj bo Bog takih ljudi vesel? Nekateri celo mislijo, da napravijo Bogu posebno všečno potezo, če nočejo sprejeti ohajila iz rok črnih duhovnikov.

STARI BABILON nam je znan vsaj po imenu iz zgodb sv. pisma in tudi iz svetne zgodovine. Stal je sredi cvetoče pokrajine, ki je pa pozneje iz nje nastala silna puščava daleč naokoli ob rekama Evfrat in Tigris. Sovjetski strokovnjaki imajo načrt, da bodo reko Evfrat zajezili in z nabrano vodo namakali pokrajino daleč naokoli. Vsa naprava bo baje stala 1000 milijonov dolarjev. Prepričani so, da bo nekdanja Babilonija, danes obširna puščava v mejah Sirije, v doglednem času spet tako zelena in cvetoča, kot je bila pred kakimi tremi tisočletji.

POPULARNOST KATOLISKE CERKVE v Zdr. Državah Amerike stalno raste. Svetno dnevno časopisje je polno "novic" iz katoliških krogov. Včasih so prav drobne zadevice, na kakršne bi se pred leti dnevni časnikar niti z enim očesom ne ozrl, danes je "novica" vredna tiska. Neki jezuit je v tedniku AMERICA o tem objavil dopis in pravi, da so škofijski tedniki, ki jih domala vsaka škofija izdaja za svoje vernike (kot v Sydneyu Cath. Weekly, v Melbournu THE ADVOCATE itd.), postali že kar nepotrebni. Naj bi škofije rajši pošiljale dobro sestavljena poročila svetnim časopisom — radi bi jih objavljali in z njimi obveščali vso javnost, ne le katoliško. Bilo bi cenejše in svetnim časopisom bi ne bilo treba šele ugibati, v kakšno luč naj postavijo to ali ono "katoliško" novico, škofijski urad bi to zanje napravil. — V Avstraliji katoličani nismo še tako "popularni", vendar dnevno časopisje ni brez "katoliških" novic, so pa rade precej "popoprane".

NOVO PRIJATELJSTVO med katoličani in drugoverci se je pokazalo tudi že s kakšno prijazno hudomušnostjo. Na primer v Torontu. Protestantje so imeli veliko versko zborovanje in kato-

liški škofje so poslali dva duhovnika, da sta bila navzočna in tudi lahko kaj povedala. Prav takrat so katoliški škofje v Ameriki in Kanadi odpravili strogo cerkveno zapoved, da se ob petkih ne uživa meso, le priporoča se še. Med zborovanjem je prišel petek, pa so protestantje pri skupnem obedu jedli meso, katoliškima duhovnikoma so pa dali — ribe. Razumela sta prijazno nagajivost in jedla ribe, čeprav so se jima ostali gostje iz srca smejala. Poročilo o tem dogodku dostavlja: Dobregra humorja ne moreš z nobeno rečjo nadomestiti.

SVETOVNA ZGODOVINA VALOVI kakor viharno morje. Nič stalnega. Politične, vojaške ter gospodarske gore vstajajo in padajo. Valovi se bijejo med seboj, da se vse peni, kmalu nato se spet zlijejo med seboj. — Tako je razlagal zgodovino pred mnogimi leti profesor na ljubljanski gimnaziji. Gotovo bi svoje besede ponovil te dni, če bi slišal, da se zahodna Nemčija jezi na Johnsona, češ da ameriško politiko usmerja vse bolj v Moskvo kot v Bonn. Pred nedavnim je bil "val zgodovine" še ves drugačen.

V NERAZVITIH DEŽELAH po širnem svetu je življenje na splošno še silno siromašno in zastalo. Poročila naštevajo: komaj četrtnina otrok v teh deželah vidi zdravnika v predšolski dobi; komaj polovica jih more v šolo, ko toliko dorastejo; tretjina tistih, ki začno šolanje, ne dokonča najnižjih razredov; domala vsak otrok se mora začeti preživljati sam, ko je star 12 let, trdo mora delati, zasluži komaj toliko, da ne pogine od gladu; poprečno velja o njih vseh, da bodo dočakali le kakih 40 let, umrli bodo polovico prezgodaj.

"UNICEF" — UNITED NATIONS CHILDREN'S FUND se imenuje svetovna dobrodelna ustanova, ki skuša življenje otrok v nerazvitih deželah dvigniti na višjo stopnjo. Pretekli december je ustanova praznovala svojo 20. obletnico. Začela je s tem, da je pošiljala lačnim otrokom po svetu kondenzirano mleko. Te vrste pomoč je v teku let postala manj in manj potrebna. UNICEF se je lotila bolj izdatne pomoči: deželam pomagati, da si same pomagajo. Ustanavlja jim šole, medicinske postaje, zelenjadne vrtove, poljedelske nasade itd. Izda na leto kakih 40 milijonov dolarjev. V blagajno ji prispevajo državne vlade, razne organizacije in poedini dobrotniki. Sprejema darove od 20 c naprej. Pomoč pošilja že v 102 deželi. Svoje podružnice ima tudi v vseh glavnih mestih Avstralije.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 16. aprila (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) **ob 10:30**
CANBERRA (Braddon) **ob 6.15 pop.**

Nedelja 23. apr. (četrt):

Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 30. apr. (PETA v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) **ob 10:30**
HAMILTON — N.C. (S. Heart) **ob 6. pop.**

Nedelja 7. maja (prva):

Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 14. maja (druga — BINKOŠTI):

Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
WOLLONGONG (St. Francis Home) **ob 4:15**

PREZGODNJA VELIKA NOČ? — Še vedno je dosti ljudi, ki ne vedo, da pade velika noč vsako leto na nedeljo po prvi pomladni polni luni. Neki Avstralec z odprtimi očmi pa to že davno ve. In je letos dognal, da je bila prva pomladna polna luna v Avstraliji šele enkrat po polnoči v nedeljo 26. marca. Po njegovem dognanju bi morala torej biti velika noč teden pozneje, v nedeljo 2. aprila. Pojasnili so mu, da je pa bila na Angleškem polna luna že pred polnočjo med 25. in 26. marcem. Ker imajo na Angleškem po vsem svetu priznane mere za preračunavanje časa, je bilo vsekakor prav, da je bila velika noč že 26. marca. S tem pojasnilom se je Avstralec z odprtimi očmi zadovoljil.

VNEBOHOD — PRAZNIČNI DAN

Štirideset dni po svojem Vstajenju se je vrnil Kristus k Očetu v nebesa, štirideset dni po veliki noči praznuje Cerkev **Vnebohod Gospodov**. Letos pade ta **zapovedan praznik** na četrtek 4. maja. Udeležba pri sv. maši nujna kakor ob nedeljah, ako ni pravičnega izgovora.

Za Slovence bo služba božja v Sydneyu pri sv. Patricku **ob osmih zvečer**. Skušajte priti — ali pa v najbližjo cerkev kjerkoli.

SPODOBI SE IN PRAVIČNO JE

Z gornjim odgovorom se med mašo verniki odzivljejo mašnikovemu vabilu: Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu! Zakaj tako?

Ob času, ko so ti vzkliki bili uvedeni v mašno liturgijo, to je v prvih stoletjih krščanstva, so bili klici — aklamacije — v navadi tudi v javnem življenju. Bili so znak ljudske volje. Podobno kot danes pri kakem glasovanju ljudje dvignejo roke.

Ko je sv. Avguštin na stara leta hotel svoje škofovanje predati mlajšemu, je nekega dne pozval krščansko občino, naj si izvoli drugega škofa. Predlagal je nekega Keraklija, ki je bil po Avguštinovi vednosti pri vernikih priljubljen. Komaj so zaslišali Keraklijevo ime, so kakor iz enih ust vzkliknili: Spodobi se in pravično je — dignum et justum est. Zgodovinsko poročilo ve povedati, da so tako vzkliknili kar 28 krat zapovrstjo. Primerov, da so tako vzklikali, je bilo vse polno. Nič čudno, da so vzklik uvedli tudi v mašni obred.

Kdor torej na duhovnikov poziv odgovori "Spodobi se in pravično je", takorekoč dvigne roko in glasuje: Da, tudi jaz se zahvaljujem Bogu za vse dobro, tudi jaz sem eden tistih, ki so odrešeni iz samega božjega usmiljenja, ne pa po kaki svoji osebni zaslugi . . .

K MOLITVI ZA DOMOVINO!

V nedeljo 7. maja bo za nami že skoraj teden dni šmarničnega meseca. Z molitvijo za domovino bomo torej združili **majniško-šmarnično pobožnost**. Kot navadno: v kapeli sv. Frančiška v Paddingtonu **ob 2. popoldne**.

Ker bo pač majnik, bi bilo želeti take udeležbe, da bo kapela premajhna in bo treba moliti v sami cerkvi.

Kaj pravite? Bo tudi kaj petja? Bo, če bo prej — korajža.

\$20.00: John Plesničar; po \$10.00: Lucijan Kos, Janez Kovačič (USA), Dr. M.D. Kuček, Jože Marinč, Mrs. M. Marolt (USA), Rudolf Mavrič, Neimenovan (23.3.67), Stanko Šušteršič; \$8.00: Marica Tomažič; po \$6.00: Marija Okorn, Franc Potepan, Rose Russo (USA); po \$5.00: Zofija Brkovec, Mrs. Pauline Rus (USA), Steve Sečnik (USA), Neimenovana; po \$4.00: Alojz Filipič, Rosemary Johns (USA), Marija Plesničar; po \$3.00: Marija Kogovšek, Jože Petek; po \$2.00: Cvetka Berginc, Angela Dajnko, Slavko in Pavla Fabjan, Terezija Iljaš, J.K. Rafael Pavlovec, Družina Pirjevec, Marija Taubner, J.T., Ivanka Varljen, M.S., Fr. K.

Bog plačaj vsem skupaj in vsakemu posebej! Poleg teh darov je treba prišteti k skladu za sestrski samostan v Sydneyu še \$300.00. To je deloma dobiček PIRHOVANJA na velikonočni ponedeljek, deloma velikonočni darovi. Hvala vsem za udeležbo in radodarnost pri nabirkah ob priliki službe božje! V aprilu bo zopet opravljena sv. maša za vse dobrotnike te zbirke in na splošno. — P. Valerijan.

V domovini smo imeli šmarnično pobožnost v maju vsak dan. To lepo navado imajo še sedaj. Mi, ki smo izven domovine, jim to navado kar zavidamo. Mnogi jo zelo pogrešamo. Pa bodimo vsaj v duhu združeni z rojaki v domovini, ko se bodo vsak dan v Marijinem mesecu zbirali v cerkvi k sv. maši in šmarnicam in molimo z njimi v naše skupne namene: za ohranitev vere med našim narodom, posebno med mladino, za katoliško Cerkev, za spreobrnjenje grešnikov, itd.

Da pa ne bo šel ta mesec majnik mimo nas brez razlike od ostalih mesecev v letu, pa bomo vsaj nekajkrat imeli šmarnice. Tako bodo prvič na predvečer majnika, v nedeljo, 30 aprila ob šestih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, **Hamilton**.

V **Sydneyu** bodo prve šmarnice na ZAPOVEDAN PRAZNIK VNEBOHODA GOSPODOVEGA v četrtek 4. maja ob osmih zvečer pri sv. Patriku (Wynyard) po sv. maši.

Po možnosti bo kratka šmarnična pobožnost tudi pri ostalih naših službah božjih skozi ves mesec.

★

Letos je 250 letnica kronanja Svetogorske Matere božje. Zato je prav, da proslavimo ta lepi jubilej z udeležbo pri pobožnostih Materi božji na čast. — P. Valerijan.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

John Anthony Stukely, Willoughby. Oče Anton, mati Marija r. Skala. Ludvik in Zorka Kovačič sta zastopala v domovini živeče botre, Antona in Marijo Skala — 5. februarja 1967.

Mark Gregory Stare, Campsie. Oče Franc, mati Anica r. Vida. Botrovala Ivo in Mihela Šušteršič — 5. februarja 1967.

Janez Franc Vindiš, Mount Pritchard. Oče Janez, mati Marija r. Schiffler. Botrovala Arpad in Marta Karaacsonyi — 26. februarja 1967.

David Rožič, Blacktown. Oče Toni, mati Olga r. Maršič. Botrovala Josip in Alma Vozila — 5. marca 1967.

Sonia Agnes Medved, Bondi Junction. Oče Jože, mati Alojzija r. Kordan. Botrovala Henry in Iva Wajon — 5. marca 1967.

Martin Drago Kukovec, Carlton. Oče Jože, Misli, April, 1967

mati Anica r. Juršič. Botrovala Milan Hajdarovič in Jelena Kukovec — 18. marca 1967.

Edvard Ivan Filipič, Fairfield. Oče Dominik, mati Marta r. Gustinčič. Botrovala Albert in Pavla Cenčič — 25. marca 1967.

Sonja Kristina Hrovatin, Penshurst. Oče Milan, mati Angela r. Vremec. Botrovala Danilo in Majda Guštin — 26. marca 1967.

Novoporočencem, novorojenčkom in staršem iskrene čestitke!

P o r o k e

Bruno Knafelc, župnija Knežak, in **Ana Kam-bouri**, Paradisi, Grčija. Priči sta bila Stanko in Valentina Bec — 4. marca 1967.

Stanko Jug, župnija Volče-Foni, in **Alojzija Lipovšek** iz Celja. Priči Rafael Lavtar in Marjan Vidrih — 25. marca 1967.

NEW SOUTH WALES

Croydon. — Bral sem veliko knjig v zamejstvu in pogosto sem naletel na ne vem kakšne besede, da sem sredi besede napravil piko in knjigo odložil. Premišljuje na primer, odkod se je vzel "bravec" — ali od laškega bravo ali slovenskega vrabca. Naletim tudi na besede poročevavec, vasovavec, obiskovavec, darovavec itd. Odkod so se pripodile te popačene sirete, kdo jih je spravil v slovensko javnost? Brez lepote ste, ljube sirete, brez prave črke, ki je izraz lepote. Komaj sto let je tega, da so naši kulturni delavci dali slovenskemu jeziku lepoto, lik in enotnost. Vsaka slovenska mati je s ponosom prisluhnila lepoti domače besede, dala jo je otrokom, da so v njej govorili, peli, recitali. Naš jezik se je razvil tako visoko, da se lahko meri z najbolj kulturnimi narodi. Zakaj zdaj v Celovcu in Argentini naenkrat pišejo nekak dialekt — avec tu, avec tam? Kdo si bo upal s tako izgovarjavo na oder? — **Franc Koren.**

PRIPOMBA URED.: Pepe, Ludvik, čmrlj, Stanislav, Vlasta — kdo bo Francu pojasnilo napisal?

Concord. — Ni dolgo tega, ko sem na eni sydneyskih postaj čakal na vlak in hodil gor in dol. Naenkrat zagledam fanta, ki je sedel tam in bral, pa smejal se je kar sam zase. Postal sem pozoren in neopazno sem se toliko približal, da bi mogel videti, v katerem jeziku ima sitkano v rokah. Po nekem napisu v velikih črkah sem takoj videl, da ima slovenski list. Rečem mu: dobro jutro, rojak! Nato sem opazil, da bere MLADIKO iz Trsta. Rečem mu: ali je to lep list? Zelo lep, je rekel, kar tukaj pogledj! Pokazal mi je in sem bral: Začelo je deževati. Fant pohiti po ulici za čednim dekletom. Ali vam lahko posodim dežnik, gospodična? Ne, hvala, imam svojega, gospod. Vidim, da ga imate, pravi fant, pa je premajhen za dva. — Tako nekako sem bral in potem sem se tudi jaz smejal. Pa ne dolgo, ker moj vlak je bil prav takrat tam — **Pepe Metulj.**

Point Piper. — Sporočam vesoljni javnosti, da se je Gustl za prejšnji in sedanji mesec odpovedal sodelovanju. Razlog: bankrotiral je. Ko je začel razpisovati nagrade, je bil prepričan, da njegovih

ugank nihče ne bo rešil. Izplačevanje nagrad ga je spravilo na kant. Dejal je, da bo dva meseca pridno varčeval, potem se bo spet oglasil. Ampak ko bo bral Vlastino mnenje v pričujoči številki, kdo ve, kako ga bo prizadelo. Morda bo kar v ajmoht padel. MISLI ga bodo povabile k novemu pogumu, kakšen bo uspeh, boste pa sami videli. Pozdravlja — **urednik.**

VICTORIA

Wodonga. — Imela sem namen takoj po novem letu obnoviti naročnino, pa zmerom kaj vmes pride in se je zavleklo. List zelo rada berem, posebno zgodbe, med ugankami pa tiste, ki jih objavlja prijateljica Ivanka Student iz Albury. Bili sva dobri sosedi prva 4 leta v Avstraliji in se še sedaj večkrat obiščeva, malo poklepeta, malo poigrava karte in podobno. Zelo obžalujem, da se je g. dr. Mikula ponesrečil. Jaz bi ga opozorila, naj zanaprej bolj počasi meri cesto iz kraja v kraj. Po mojih mislih za svoja leta vse prebrzo koraka. — **Marija Habenschus.**

Pascoe Vale. — Mojca iz Granvilla ima še zmerom rada mačke. Tisto njeno novo uganko, ki je bila v marčnih MISLIH, bi ja zrešil tako: ko sta vstopila gospodar in oskrbnik k mačkam v sobo, so bile potem v sobi 4 noge, poprej pa sploh nič nog ni bilo. Saj vemo, da imajo mačke tace, ne noge. Pa naj Mojca pove, če sem prav rešil, zadnjič ni nič povedala in še zdaj ne vem, če sem prav rešil tisto število mačk v sobi. Pozdrav Mojci in vsem. — **Jože Grilj.**

Clayton. — Ko pošiljam naročnino, se mi zdi vredno tole poudariti. Šest let smo naročeni na MISLI, pa nas vsa ta leta še noben mesec list ni zgrešil. Če se malo zamudi, pride pa gotovo. Za tako zvestobo bi morali tudi mi naročniki biti bolj zvesti v poravnavanju naročnine. List imamo tako radi, da bi ne hoteli biti brez njega. Vsem Slovencem najlepši pozdrav. — **Ana Vrisk.**

SOUTH AUSTRALIA

Whyalla. — Smo že v tretjem mesecu, čas je, da pošljemo naročnino za naš lepi list, ki ga z veseljem prejemamo in do zadnje vrstice preberemo. Nam je vsestransko všeč in nikakor be bi hoteli bi-

ti brez njega. Včasih se nekoliko zamudi, pa to je gotovo krivda pošte. Pri nas se pismonoši pogosto menjajo. O našem Gustlu se slišijo pritožbe, da nam bo pokvaril slovenščino. Po mojem mnenju te nevarnosti ni. Pač pa naj naši ljudje bolj pazijo, da jim angleščina ne pokvari domače govorice. Človeku se kar moti v glavi, ko poslušata nekateri ljudi. Govorijo "slovensko", pa je komaj vsaka tretja beseda naša. Bo menda kmalu tako, kot so pravili o slovenščini Mariborčank v stari Avstriji: Na brik sem jo pegegnala, pa sem jo grisala, pa mi ni nič dankala. Jaz bi celo želela, da bi se oglasila tudi Korenčkova Metka. V nekdanjem "Slovincu" nas je ljubo zabavala, ko je "tud imela beseda". — Naj še omenim, da smo nadavno botrovali. V družini Viktorja Tramska, ki je tudi naročnik MISLI, so dobili prvorojenka Julijano Viktorijo. Čestitke! Brali smo o nezgodi g. dr. Mikula, želimo mu skorajšnje okrevanje. Njemu in vsem najlepši pozdrav. — **Marta Zrim.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Rada bi se oglasila in izrazila hvaležnost do rojakov v kraju Mt. Isa. Znano jim je namreč, da je moj mož Martin Šilec še vedno pohabljen po oni nesreči pred leti, pa so se ga velikodušno spomnili s prekrasnim darom v denarju. Oba z možem sva bila globoko ginjena, saj je že kar dolga vrsta let, odkar sva nekaj časa živela med njimi, pa so že ponovno tako bratsko priskočili na pomoč. Celo taka imena so vmes, ki njih nosilcev osebno ne pozna. Kdo bi si mislil: robati rudarji, ki ste v znoju in žuljih, pa imate tako plemenita srca! Vsem in vsakemu posebej priskrba zahvala. Darovali so: po \$20: Jože Švorč, Tone Stare, Tone Stariha, Gustel Rokovič, Ivan Volov-

šek, Mirko Brenčič, Slavko Golobič; \$14: Jože Korenčič; po \$10: Franc Fatur, Jože Pečar, Stanko Cerar, Andrej Špilar, Devis Olojn, Vlado Simčič, Franc Mlinar, Rudi Slotinšek, Teo Orel, Jože Gorjup; po \$5: Milan Simčič Polde Krik, Franc Turkovič; po \$4: Jože Brkin, Toni Leben, Stanko Leben, Zvonko Tiloh; \$3: Rafko Pertot; po \$2: Lojze Jurka, E. Rebula, Milan Čeč. Skupna vsota torej \$274. Ponovna zahvala za Vašo bratsko naklonjenost, dragi rojaki! — **Pepca Silec.**

Tully. — Gotovo ste rojaki po Avstraliji mislili na nas, ko ste brali o naših velikih povodnjah. Bilo je res strašno za one ljudi, ki živijo na nizkem in blizu reke. Vse je bilo pod vodo, ponekod so se videle samo še strehe. Nekateri kmetje so izgubili vso živino. Ogromno škode je na trstiki in limonah. Pohoštvo je pa mnogim voda docela odnesla. Mi nismo veliko izgubili in tudi drugi naši ljudje so bili precej srečni. Moramo se zelo zahvaliti Bogu. Nekateri drugi so potem šli iskat živino do 30 milj daleč. Našli so nekaj še žive, ostala je bila mrtva. Veliko živine je voda odnesla v morje in je plavala na otok Dunk Island, kjer poprej ni bilo nič živine. Ko je dež ponehaval, je prišel vihar in uničil še marsikaj, kar je voda pustila. Okoli Tully je dež padal pet dni in ves teden nismo videli sonca. V Inghamu niso imeli toliko dežja kot pri nas, škode pa še več. Voda je pridrla s hribov in naraščala po 9 palcev na uro. Škoda gre v težke milijone. V Innisfailu je bilo tudi hudo. Voda je pridrla tako naglo, da mnogi niso mogli več iz hiš. Vendar sta policija in vojaštvo prihitela na pomoč in ni bilo človeških žrtev. Tu v Tully smo zdaj brez vode za uporabo, vsi vodovodi so blokirani. Pa bo kmalu bolje. Lep pozdrav vsem. — **Ivan Harej** z družino.

P. BAZILIJ — NA NOVO "ODKRIT"

"OMNES UNUM" — vez slovenskih duhovnikov v zamejstvu — se je iz Argentine preselila v Evropo. Prva letošnja številka je izšla v Celovcu. V njej beremo med drugim:

"Slovenski zavod (v Rimu) nam je za pretekli božič poslal lep Seznam slovenskih duhovnikov v zamejstvu . . . Kakor smo bili tega seznama veseli, je treba obžalovati njegove pomanjkljivosti . . . Sestavljalci nikakor niso imeli namena kakšnega sobrata izpustiti in jim je žal, da ta ali oni v seznamu ni bil omenjen. Pod zaglavjem "AVSTRA-

LIIJA" je bil na primer izpuščen nad vse požrtvovalni p. Bazilij Valentin OFM, ki se v Kew (Melbourne) trudi oskrbovati drugo največje središče avstralskih Slovencev in zida cerkev za slovensko skupnost. Morda se o priliki k popravkom Seznama še vrnemo".

Ko so MISLI to brale, so vzkliknile: O, felix culpa! Saj če bi p. Bazilija dejali v Seznam, bi ne mogli kar tam toliko lepega o njem povedati. Bilo bi samo ime in naslov, nič pa o njegovi "nad vse požrtvovalnosti."

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

APRIL — MALI TRAVEN. — Zakaj so stari Rimljani dali temu mesecu ime APRILIS? Beseda prihaja od glagola "aperire", kar pomeni odpreti. Ta mesec se je spet odprla plovba po morju, sonce pa na drevju odpira popke, da poženejo liste in cvetje. Solvenci so vzeli ime za ta mesec od trave, ki je še nizka v aprilu, višja pa v maju. Tako imamo Slovenci dva "travnata" meseca — malega in velikega.

V mnogih deželah, tudi v Sloveniji, še obstoji navada, da se znanci in prijatelji med seboj pošiljajo po "prvi april". V angleščini je to "April Fool." Izvor tega običaja ni točno dognan. Nekateri ga spravljajo v zvezo z muhastim aprilskim vremenom, drugi zopet mislijo, da navada korenini v starodavnem rimskem "prazniku norcev" iz časov, ko je bil april še drugi mesec v letu, namreč v predjuljskem koledarju.

— ★ —

V marčni številki MISLI sem bral zanimiv potopis **Anice Srnečeve**, kjer je omenjen **Vršič**. Naj mi bo dovoljeno k temu nekaj pripomniti.

Imel sem okoli deset let, ko je pokojna mama mene in sestro skoraj vsako leto vodila na poletni oddih v Kranjsko goro in Podkoren. Kot vnetja prijateljica narave in naših gor ni prezrla Vršiča. Dobro se spominjam, s kakim ponosom je razkazovala lepoto planin in nama pripovedovala o ubogih ruskih ujetnikih iz prve svetovne vojne, kako so jih takratni avstrijski gospodarji mučili.

Da, ona ruska kapelica, ki jo Anica omenja, stoji še vedno in naj stoji večno kot trajen spomenik vsem mimo idočim na te mučenike, ki so s krvavimi žulji zgradili veličastno gorsko cesto in močne betonske utrdbe proti hudournikom in plazovom. V letih okoli 1925 so okoličani vedeli mnogo povedati o trpljenju teh nesrečnikov. Gospodarji so jim kakor v zasmeh metali kruh v zrak, da so ga morali loviti . . .

Ona ruska kapelica je vsa iz lubja zgrajena v bizantinskem slogu in tako tudi oltar v njej. Vsa je popisana z imeni turistov, ki se ob njej vstavljajo in si jo ogledajo. Nedaleč od Erjavčeve kočice tik po vrhu je tekla tedanja državna meja in pogled od tam v dolino Trente je res prekrasen. Takratni obmejni laški stražar — ena peta mu je bingljala, dobro se spominjam — nas je povabil v stra-

žarnico in z mojo mamo, ki je znala italijansko, sta se kar dobro pomenila. Tako imam o izletu na Vršič trajne spomine, lepe, da ne bodo nikoli usahnili.

— ★ —

G. Nacetu **Kunstlju**, londonskemu monsinjorju, ki je bil imenovan za vrhovnega direktorja slovenskim dušnim pastirjem v izseljenstvu, kar na tem mestu prisrčno čestitam. Poznava se še iz taborišča v Nemčiji, kjer je moral dolgo čakati na dovoljenje za Anglijo. Ugibali smo, če se Angleži boje, da jih bo g. Nace prehitro — pokatoličani . . .

— ★ —

Tukajšnji naš rojak Anton Karlin je prestal težko operacijo, pa kot slišim, se mu stanje ni dosti zboljšalo. Bom poizvedel in poročal.

SPREMEMBA VREMENA

I. Burnik

*Cestni prah nam polni pljuča,
v prsih peče,
kakor v kresu zagori —
samotno žvečimo otožje.*

*Sredi nizkih letov ptic,
sredi golih jas
odziva se naš strgan glas
in naša vsakodnevna trma.*

*Pa preko hriba rahlo zašumi
od juga —
odpade nam na mah otožja kuga
in živčna nejevolja
kislih dni.*

PREGOVORI

Ta je moj, ki mojo pesem poje.

Nadloge so lestve do neba.

Vsak ptič poje, kakor mu je zrasel kljun.

Peč je poleti napoča, pozimi dobrota.

Poje marsikdo, ko mu je pri srcu hudo.

V nadlogi se prijatelji spoznajo.

Ob sprejemu v palači Pallavicini na Dunaju se je kancler dr. Klaus pogovarjal s predstavniki Narodnega sveta nad četrto ure.

Bil je prisrčen razgovor, v katerem je dr. Klaus ponovno poudaril svoje prijateljsko povezanost s koroškimi Slovenci.

Z več slovenskimi duhovniki je skupaj študiral, jih imenom naštel, obujal spomine na leta, ko je obiskoval v Celovcu slovenski pouk in citiral slovenske stavke, ki jih je vadil z njim in sošolci nekdanji profesor slovenščine.

Pri razgovoru je dr. Klaus pokazal živo zanimanje za slovensko gimnazijo v Celovcu ter izrazil zadovoljstvo nad njenim ugodnim razvojem. Podvzel bo vse, da se bo z gradnjo lastnega poslopja čimprej začelo.

O še odprtih manjšinskih vprašanjih je dr. Klaus izjavil, da bo Avstrija rešila vsa ta vprašanja v zadovoljstvo manjšine. Sem Ziljan, je rekel dr. Klaus, in dobro poznam probleme, ki jih želimo skupno rešiti. (Naš tednik!)

ALI JE KAJ NAROBE?

Obiskal nas je stric iz Amerike. Veselo je stopil v našo hišo na glavi, je imel siv klobuk na nogah, nizke čevlje na obrazu, smeh v roki, lepo palico v očeh, silno ljubezniv pogled v žepu, pa mnogo mnogo denarja.

DROBNE UGANKE

1. Če oblazi pol sveta,
vedno je še kar doma.
Z domotožjem se ne gnjavi,
hiša rodna ni v daljavi.
2. Bog nam daj vsakdanji kruh!
Če ga zmanjka: oh, oh, uh!
Le nekdo si roke mane,
ko brez kruha kdaj ostane.
3. Če beseda te izdaja,
da se pamet v glavi maja,
veš, kako lahko ravnaš,
da za modrega veljaš?

(Rešitev poišči v tej številki)

POINT PIPER v SYDNEYU je obiskala naročnica MISLI iz (psst! da se kaj ne zarečemo) in je vprašala, kje imamo slovensko cerkev. Ko smo povedali, da je nimamo, je bila kar huda: kako ne, ko pa vsak mesec berem o njej v MISLIH, kako visoko je že prišla, še sliko sem videla oni dan. — Pa tisto je v Kew, v Melbournu, ne tukaj. — Kaj, v Melbournu? Jaz sem pa sem prišla. Zakaj pa tega MISLI ne povejo? — (- - -)!

DROBNE UGANKE RESENE

1. polž — 2. pek — 3. mólci!

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

§ 6: Marjan Lauko; § 5: Ivan Zlatar; § 4: Ivan Kavčič; § 3: Julka Javličič, Marija Bosnič, Rozamila Drčar, Emil Benko, Neimenovan;

§ 2: Alojz Schiffler; Jože Marin, Ferdo Toplak, Greta Korotančnik, John Bugar, Franc Plohl, Franc Podobnik, Stefan Boelckey, Ivan Filipič, Jože Kordiš, Marija Golčman, Karl Levstek, Marija Habenschus, Rafo Koren, Marija Krajnik, Stefan Močilnik, Roman Zrim;

§ 1: Bogomir Krševan, Anton Cevec, Franc Erpič, Marica Tavčar, Jože Vičič, Štefka Tomšič, Alojz Brne, Alojzija Žakelj, Franc Komar, Jože Copot, Franc Hervatin, Miroslav Colja, Albert Skerlj, Kati Tkalčič, Alojz Jerič, Vinko Bogolin, Pavel Arhar, Stanko Fatur, Jakob Kuhar, Adam Klančič, Karl Knap; 40 c: Mary Milich.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — § 10: P. Bernard;

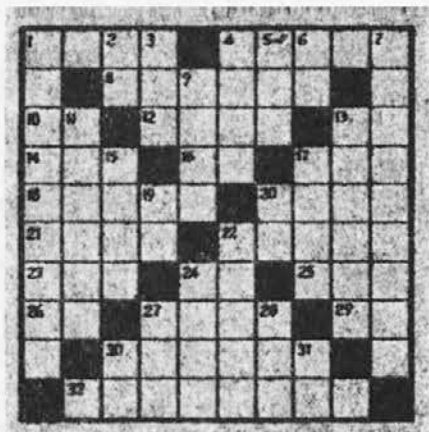
Misli, April, 1967

§ 3: Stefan Boelckey; § 2: Adolf Petek.

SLOMSKOV SKLAD: Ivan Legiša \$10.

SLOVENICUM v RIMU: § 20: A. Vetrnik; po § 10: N. Labor, Neimenovana, S. Malin; § 5: Marija Krajnik; § 45: Karitas iz velikonočne cerkvene zbirke. — Tako smo na račun letošnjega leta že mogli poslati \$200 v Rim za novi slovenski zavod tam: SLOVENICUM. Do konca leta imamo namen zbrati še \$800. Ogromnega pomena bo ta zavod za narodnost in vero Slovencev. Ne ustrašimo se naloge, ki smo si jo naložili: vsako leto, dokler bo treba, hočemo nabrati za ta tako važni zavod — \$1000 avstralske veljave. Treba samo STO ljudi, ki bodo ali sami darovali ali med znanci nabrali po \$10 na leto. Kar pogumno na delo!

Vsem v gornjem seznamu navedenim najlepša hvala in Bog povrni!

Vodoravno: 1 pijača — 4 vrsta televizorjev — 8 premoženje — 10 ime črke s — 12 ime slov. pesnika — 13 zaporedna soglasnika — 14 povodna žival — 16 1. in 5. črka iz vodoravno 32 — 17 stročna rastlina — 18 drobna Ema — 20 naglo — 21 višinska izmerjena točka — 22 mesto v Sloveniji — 23 očka — 24 polovica sobe — 25 dejanje — 26 kazalni zaimsek — 27 del noge — 29 oziralni zaimsek — 30 redko žensko ime — 31 pisatelj povesti.

Navpično: 1 ugovarjati — 2 osebni zaimsek (mn.) — 3 vrsta pralnega praška — 4 koralni greben — 5 sanje — 6 3. in 1. črka pod vodoravno 21 — 7 ropar ubijalec — 9 ime vulkana — 11 osamljenost — 13 prevažalec — 15 spletek las — 17 otok v Jadranu — 19 polovica rase — 20 polovica brata — 22 velik lonec za kuho — 24 vir nove rasti — 27 domač ptič med kuretino — 28 vprašalni prislov — 30 veletok (ital.) — 31 po-glavitna igralna karta.

ZBORNIK Svobodne Slovenije, ki je na potu iz Argentine, res nima križank in podobnih ugank, ima pa še vse kaj boljšega in lepšega. Pa tudi bolj koristnega. Beri o njem na strani 116!

Oblast je zaukazala, da se morajo milemu narodu raztolmačiti trije osnovni pojmi: kaj je kapitalizem, kaj socializem in kaj komunizem. Sekretar Jovo v Crni vodi je dobil okrožni poziv, da takoj skliče miting in poskrbi, da narod dobi potrebna pojasnika. Sklical je miting in prečital okrožnico. A med prisotnimi ni bilo nikogar, ki bi znal raztolmačiti, kar je okrožnica velela. Zato je bil sprejet soglasen sklep, da naj gre sekretar Jovo k Titu, ki naj da uradno pojasnilo.

Miting so zaključili s pesmijo: "Druže Tito, mlado žito, druže Tito, ljubičice bela, itd." Sekretar Jovo pa je šel. Imel je srečo in je brez nadaljnega prišel do Tita, ki ga je nagovoril:

"Jovane, kako ti gre? In kaj te je pravzaprav prineslo k meni?"

Sekretar Jovo je povedal, kaj ga teži in da njegovi v Crni vodi želijo merodajnejšo razlago pojmov kapitalizem, socializem in komunizem.

Tito je stal pri oknu in dejal:

"Nič lažjega kot to! Pridi sem! Ali vidiš tam zdolaj avtomobil? Vidiš tudi človeka, ki stoji poleg? Torej avto je last tega človeka. Samo on se lahko v njem vozi, ali pa največ še kdo, katerega on povabi. Vidiš, on je kapitalist. To je kapitalizem. Če bi se pa smel voziti v onem avtomobilu jaz, ti ali vsakdo drug, potem bi to bil socializem. Ko pa bomo imeli vsi vsak svoj avto, tedaj bo to komunizem. Si razumel?"

"Sem, tovariš Tito, in najlepša ti hvala!" Tito mu še naročil, naj pozdravi vse družete v Crni vodi, stisne mu roko v slovo in presrečni sekretar Jovo je odšel.

Ko se je vrnil v Crno vodo, je takoj sklical miting in vsi so prišli. Za uvod je Jovo sporočil, da jih Tito vse prav lepo pozdravlja. Nato je pogledal naokoli, kje naj bi bil avtomobil. A tega ni bilo, sploh ni bilo videti nič posebnega, le tam na robu množice je stal cigan z vrečo na hrbtu. Jovo ga pokliče na oder in pozove ljudi, naj pazijo. Vzel je ciganu vrečo in rekel:

"Vidite to vrečo. Je njegova, samo cigo jo lahko rabi, samo on nosi in nihče drug. Cigo je torej kapitalist. Če pa bit to vrečo nosil on in jaz in vsakdo od vas, to bi bil socializem. A ko bomo vsi imeli tako vrečo, tedaj bo to komunizem. Ste razumeli?"

"Smo!"

In za zaključek je zaorila pesem:

Druže Tito jaši konja bela,
za njim ide Amerika cela,
Amerika cela-a-a-a-a...

(K. gl.)

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN
REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

POD VODSTVO ROJAKOV JE PREŠLA

B. P. G A R A Ž A

190 Canley Vale Rd., Canley Hts., NSW.
Prezela sta jo slovenska rojaka

FRANC BERKE & TOMAŽ KLINAR

Priporočata se vsem v kraju Canley Vale in okolici za vsa avtomobilska popravila.

Strokovno delo, zmerne cene, prijazna postrežba.

Imamo tudi inštrument za elektronski "tune-up" vašega motorja.

Tel. v garaži: 72-5853 — na domu: 72-1049

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIŽEK

**"GRANVILLE
SMASH REPAIR"**

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

10 Larra St.
Yennora, N.S.W.
Tel. 632-8543

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

Dr. J. KOCE

POZOR: Citajte!

POZOR: Citajte!

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

1. ROJAKOM ŠIROM PO AVSTRALIJI SPOROČAM, DA SEM VPOSTAVIL ZVEZO Z ROJAKOM INŽENIRJEM PAVLOM KAUCIČEM, KI IMA POTOVALNO AGENCIJO V GENOVI. VSI, KI JIH KLIČETE SEMKAJ, BODO SREČNI IN ZADOVOLJNI, KO JIH BO OB PRIHODU V GENOVO POZDRAVIL SLOVENEK IN JIM ŠEL NA ROKO VSE DO ODHODA LADJE V AVSTRALIJO. IMETI V TUJINI OB STRANI IZKUSENEGA ROJAKA, JE VEDNO RAZVESELLJIVO, DOSTIKRAT NUJNO POTREBNO.

2. KDOR NAROČI KARTO PRI MENI LIJE V DOMOVINO. DOVANJE DOBIM JNAROČILO ZA VOZNALI NA ČIGAR PRIPOROČILO IN POSREMACIJE IN NASVETE V PRAVNIH IN POO KARTO, MU DAM BREZPLAČNO INFORDE ZAPOSLOTITVE NA SEVERU ZAPADNESLOVNIH ZADEVAQH, KAKOR TUDI GLEISTO VELJA ZA POTOVANJE IZ AVSTRA AVSTRALIJE.

3. Z OZIROM NA NOVO CARINSKO UREDBO V JUGOSLAVIJI SO CENE NEKATERIH PAKETOV V CENIKU (OBJAVLJENEM V OKTOBRSKI ŠTEVILKI) SPREMENJENE IN SICER: PAKET ŠT. 13 STANE SEDAJ \$32.00; PAKET ŠT. 14 \$17.00; PAKET ŠT. 15 \$16.00; PAKET ŠT. 27 \$33.00; PAKET ŠT. 28 \$24.50; PAKET ŠT. 29 (VSEBUJE ½ KG SLADKORJA MANJ KOT PREJ) STANE SEDAJ \$9.00.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC. Mrs. M. PERSIČ, 704 INKERMAN RD., CAULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391.

PHOTO STUDIO NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odrpto vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

